

Izhaja vsa tisk in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nanskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Bojna pesem.

(Z. deželo.)

Kar nekako čez noč je prišla novica v deželo, da naš cesar oborožuje svoje polke ter da jih odpošlje prav v nekaterih dneh doli na bosansko-turško mejo, v Novi Pazar. In kamor koli je prišla ta novica, povsodi je naredila žalosten utis.

Vojska bo! glasi se čez hrib in plan in bojna pesem, katere ni bilo slišati po naših brdih in poljanah že celih 25 let, doni zopet ondot in napolnjuje z bolestjo marsikatero slovensko srce.

Celih 25 let nismo slišali pri nas o vojski. Bilo je zadnjikrat o okupaciji Bosne-Hercegovine l. 1878, takrat, ko je dokaj slovenske krvi poteklo na turški zemlji „za svobodo slovanske raje“ izpod turškega jarma.

O vzrokih bosenske okupacije in njenih uspehih je že toliko znano našim čitateljem, da ni treba na tem mestu kaj več o tem govoriti.

Le toliko bodi mimogrede omenjeno, da je bila ta okupacija sad berolinske politike znanega „Drang nach Osten“. Nekaj besed nemških in madjarskih politikov, a v prvi vrsti Bismarcka in Andrassyja, pa nekaj črk na belem papirju berolinske pogodbe: — in več sto slovenskih sinov je moralo preliti svojo junaško kri, izdahni svoje drago življenje.

Reklo se je takrat, da gre za osvoboditev krščanskega in slovanskega prebivalstva izpod neznosnega turškega jarma. To pa je bila le fraza v očeh diplomacije, kateri frazi je verjel le politično neuk človek. Danes ve vsakdo, ki motri z bistrim očesom dogodke na Vztoku in pa ki zasleduje tajne vire vse-nemške politike, da pohajajo one kraje že blizu pol stoletja nemški veliko-politični emisarji in hujskajo na boj. V veliki meri torej je pripisovati tem nemškim emisarjem, ako je postal slovanski raji „turški jarem“ neznosen tako, da se ga je hotela otresti, vsled česar je buknil ustanek leta 1875. Da je berolinska politika za svoje namere potrebovala tega ustanka, o tem priča se-

stava berolinske uprav po nemških željah ukrojene pogodbe in pa — sedanji sadovi bosenske okupacije. Kajti ti sadovi kažejo v prvi vrsti, da je Avstrija zopet šla pobirat kostanj iz žrjavice za nemške koristi t. j. v svrhu, da se more na Balkanu pod avstrijskimi bajoneti svobodno razvijati — nemško židovska kupčijska korist. A v drugi vrsti — to moramo izreči pa še z nekim posebnim poudarkom kot Slovani — da je bil zopet avstrijski Slovan oni, ki je dal svojo kri za te nemške koristi, ker le avstrijski Slovani so morali o bosenski okupaciji nesti svojo kožo Turku na prodaj. Ako bi hoteli gledati črno — dasi morda ne prečrno — bi z jednako sumnjo lahko trdili, da je politikom v Berlinu in še nekje drugej mnogo ležeče na tem, da se slovansko možvo od časa do časa po nekoliko — reducira. Saj je nek jako odličen avstrijski dostojanstvenik — Nemec — dejal ob tisti priliki, da ne dá svojega sluge t. j. Nemca, pod turški meč, češ, zato so dobri Slovani...

In od tistih dob je minulo petindvajset let in danes so oni mladeniči, ki so se takrat rodili, že godni za — turški meč. Stvari se čudno vjemajo.

Že nad leto in dan se čujejo usodna poročila o dogodkih v Macedoniji. Tamonjše turško gospodstvo postajalo je v oni meri neznosnejše macedonski raji, v kolikor se je množilo izvestno hujskanje. Naravno, da se je konečno moralo izci-miti nekaj, kar izziva sodelovanje interesovanih velevlasti t. j. Avstrije in Rusije. Da je namen poslednjima miroljuben, o tem ne dvomi nikdo. Zaradi tega gre tudi za v prvo glas o nameri naše države, da hoče le zasesti mejo ob svoji politični sferi na Balkanu za vse slučajne, ker ni izključeno, da se razvijejo dogodki v Macedoniji že meseca aprila tako nevarno, da bi pri tem prišli v nevarnost tudi avstrijski interesi. Ali kakor rečeno Avstro-Ogerska in Rusija hočeta na vsaki način prisiliti Turčijo k temu, da zagotovi boljši obstanek macedonskim kristjanom ali pa da odstopi od te evropske pokrajine.

prodati drage demante... In Dobravka je utihnila popolnoma...

Razumi se, da nisem hotel se dalje razgovarjati o tem predmetu. Za nekaj časa smo se ločili od Hlebnikovih milijonov in odstranili se v druge oddelke. Pokvarjeni uhani krasne Dobravke — brez briljantov — so mi bili vedno pred očmi. Devojka sama je napravljala od tega časa na me naravnost tragičen vtisek. Domneval sem si, da so se borili z bedo, in njene znake sem menil videti zdaj vdolbene na ustnicah, polnih destinske ljubkosti; to mi je vzelo mahoma vso prejšnjo dobro voljo. Iz kratka: gledal sem pred saboj devojk, katero je prisililo britko pomanjkanje, da se je morala odreči morda najdražjih in jedinih svojih dragotin...

Blizo za uro časa smo se morali raziti. Ko sem se priporočal obema damama in se ponudil za drugi dan na službo v razstavi, pozvala me je starejša gospa — mati — za zvečer na čaj v njihuno bivališče.

„Razgovarjali se bomo prijateljski o Čehih in Poljaki in prebijemo večer gotovo dovolj prijetno. Če nemate nič boljšega, pridite“. Tako je govorila starejša in ob enem mi dala naslov, kjer je bil označen jeden prvih moskovskih

V tem slučaju pa in ker še posebno hujskajo italijanski agentje med Albanci zoper Avstrijo, bi utegnili priti do resnejših dogodkov. Naj bi se tudi Turčija udala predloženim jej načrtom za reforme in bi s te strani ne bilo se bati ničesar, ko pa delujejo skriti privatni prekucuhi na to, da pride do obžalovanja vrednih stvari tam doli.

In tako je skoro gotova stvar, da bode avstro-ruska akcija v Macedoniji zahtevala novih žrtev na bojnem polju. In za katero ceno? Res, da bode veliko človekoljubno delo, ako se napravi konečno mir v evropsko turških pokrajinah. A tu moramo vprašati: v čega v o resnično korist se bode to zgodilo? In odgovor se glasi: prav gotovo ne v korist Slovanov in kristjanov v Macedoniji. Ako se dežela zavaruje proti turškemu hajduštvu, potem bode le tem varnejši v teh krajih — pruski in židovski trgovski agent. Macedonsko prebivalstvo bode obvarovano pred turškim handžarom, a izročeno bode na milost in nemilost — pruso-židovskemu litru in vatlu. In v tem tiči jedro pruske kramarske politike: Avstrija in Rusija naj le odžeteta iz Macedonije nevarnega turškega bašibozuka, a le da bode potem brez skrbi pohajal vasi in trge v Macedoniji — berolinski industrijski gigerl. Ko pa le ta dovrši svojo nalogo, pa pride Nemčija mirnim korakom in utakne v žep Macedonijo in Macedonce!

Ta proces se polagoma izvršuje preko vsega ostalega Balkana in izvrši naj se tudi v Macedoniji. Nemški „Drang nach Osten“ potrebuje avstrijskega orožja in krvi avstrijsko slovanskih junakov, da se otrebi pot Vsenemčiji proti Vztoku najtežavnijih ovir.

Zakaj pa ne gredo proti Turku nemški sinovi? Ako gre za koristi Nemčije in njenih milijonarjev, zakaj pa ne intervenira Nemčija s svojimi sinovi v prilog osvobojenja dežel, koder naj žanje zlato pšenico — nemški srp? Ali seveda! Znani Bismarck je dejal, da Nemčija dobode Balkan in Carigrad, ne da bi jo stalo kosti le jednega pomer-

hotelov. Se ve, da sem sprejel z največjo radostjo to ljubeznivo povabilo.

III.

Ob določeni uri sem že stal pred durmi. Dobravka mi je prišla naproti ter me pozdravila skupno z materjo prav srčno. Čaj je bil že pripravljen in je čakal le gostov.

Kdor je bival v poljski družbi in je videl: kako ljubko se vedejo Poljakinje sploh pri pripravi čaja, ta bode umel, da je bilo tudi meni prijetno, ko sem mogel opazovati to milo gospodinjstvo blestečega samovara. Nisem spustil oči z nje; jedino, kar mi je motilo mili vtisek, so bili zopet ti usodni uhani! To je opazila očito tudi Dobravka sama; in morda me je hotela potolažiti in edino za to se je menda dotaknila zopet te stvari: „Vedno gledate moje uhane... a zakaj pa?“

„Zares ne vem...“ odvrnil sem nekoliko v zadregi.

„Morda za to, ker so brez onih demantov, ki so se svetili v njih še pred dvema letoma...“

„Morda tudi zato, ali...“
„Moram vam pa že povedati vso zgodbo, da ne boste morda napačno sodili in da boste vedeli, kam so prišli moji demanti.“

skega vojaka in za Bismarckom izgovarjajo isto Viljem II., Bülow in vsi drugi Vsenemci. Za nas pa ostane blamaža in vesela zavest, da smo dali svojo kri za svobodo macedonske raje, dočim bodo v Berlinu beležili z matematično hladnostjo za koliko bode naraščaj slovanskega prebivalstva na škodi zaradi toliko in toliko padlih slovanskih sinov.

Naj se nam, piščočim tako, ne očita črnoglednost, ali dejstvo, da stvari zares stoje tako kakor smo jih opisali, nas napolnjuje z bridkim gnjevom, da bojna pesem, ki je zaorila zopet preko naših brd in poljan ne pomeni družega za nas nego krvavo žrtev v nenasitno korist naših najhujših političnih sovražnikov. (Morebiti pa vendar ne bo tako hudo Op. ured.)

Kako mislijo Rusi o Avstriji.

Iz ruskega „Novega Vremena“ posnamemo sledečo zanimivo razpravo o naši državi.

V avstrijskem državnem zboru je bil sprejet v prvem branju nov vojaški zakon, da se pomnoži armada v letu 1903 za 22.000 mož in deželna bramba za 4500 mož. V najbližjem času se izvrši nadaljna pomnožitev, scasoma do 33.000 mož z deželno brambo vred. Ta pomnožitev bo zahtevala v Avstro-Ogerski vsako leto 21.300 vojaških novincev več in bo veljala na leto 20 milijonov kron ali 8 milijonov rubljev.

Prav nič nas ne vznemirja pomnožitev avstro-ogerske armade. Nasprotno izražamo v tem oziru polno zadovoljnost in želimo Avstro-Ogerski mnogo uspeha na tam potu v mejah modre zmernosti, katere se očitno namereva držati.

Silna, naravno razvijajoča se Avstrija je potrebna Evropi, potrebna tudi nam v podporo v Srednji Evropi neobhodnega političnega ravnovesja. Bojevati se z Avstrijo nam k sreči nikdar ni bilo treba in, če Bog da, ne bo treba. Naši odnošaji se v poslednjem času zboljšujejo od leta do leta, vzajemnost političnih, gospodarskih in drugih koristi se vedno

Bil sem neizmerno radoveden, kaj bom neki čul; in mojo radoznalost je vnelo še to, ker je bil zdaj Dobravkin nasmeh še bolj ljubezniv, in sem videl, kako ponosno je zrla zdaj samozavestna mati na svojo hčerko.

Molče je snela Dobravka oba uhane, ju položila pred se, ter mi pogledala v oči. Neki skrivnosten žar je plamtel v teh krasnih očeh! Še le za časek je jela govoriti; njen glas je donel jasno, bolj radostno in detinsko, nego resno in ginljivo.

„Uganka o mojih demantih je ta-le: V Varšavi je živela do nedavno čestita starka Roža Sobanska, jedna najblajših žen, ki jih je rodila poljska zemlja, vzorna žena, polna domoljubnega navdušenja in svetega usmiljenja. Namen njenega življenja je bil — delati dobro, in posebno — lajšati britko osodo nesrečnežev, ki jih je pri nas toliko... toliko... Imenovali so jo sploh „mater sibirskih pregnancev“, „angelja Sibirije“, „rožo pregnancev“, za katerih usodo je skrbela skoro vse svoje življenje. O njej je pel naš Krasinjski: „O Poljka moja, bodi blagoslovljena!“ — Vedela je za vse nesrečnike, raztresene po mrzli daljni Sibiriji; vedela je česa komu najbolj pomanjkuje in je prihajala vsem na pomoč. Ubogim

LISTEK.

Slika in prilika.

Česki: E. Jelínek.

(Dalje.)

H kratu sem opazil, da v jednom uhanu ni kamena; bila je sicer sponka, okoli nje mični zobci, ali v jamici je bilo prazno. Zdelo se mi je vredno, da opozorim gospico na to okolnost; in to tem bolj, ker sem si domneval, da je izpadel kamen iz uhana brez njene vednosti.

„Oprostite... iz desnega uhana vam je izpadel kamenček... ali ga niste morda izgubili?“

Dobravka vzdigne glavo, mi pogleda prijazno v obraz in odgovori tiho, a nekako ljubeznivo-ponosno: „Ne, nisem ga izgubila; bila sta tam dva demanta... tudi v levem uhanu ga nemam... le pogledajte.“

In res nedostajalo ga je. „Ali kako ste prišli ob nja, prosim vas?“ dovolil sem si nepremišljeno vprašanje.

„Kako?“ odvrne mila devojka in njen obraz je zalila rdečica, tako krvava, tako ognjena rdečica, da se mi je nekako smilila v duši, dasi jo je ta rdečica še bolj krasila. „Kako?“ ponovila je še enkrat, in dodala na kratko: „Potrebovali smo denar in morali smo

Nemčija tudi zdaj pripravlja, da igra na Balkanu „posebno vlogo“ kakor jo je igrala l. 1896, da si Nemčija na slovan-skem Balkanu nima absolutno ničesar govoriti.

Macedonske reforme.

V soboto sta torej avstrijski in ruski poslanik izročila Turčiji načrt svojih reform. Ta načrt reform pa je baže tako skromen, da se ga ni Turčija prav nič ustrašila. Razni listi poročajo, da sta Rusija in Avstrija nameravali iz začetka vse kaj drugega. Njih prvotni načrt bil je jako radikalen. Ali na zahtevanje onih velevladstij, ki so podpisale berlinsko pogodbo morali sta iz prvotnega načrta toliko črtati, da je sedanji načrt, katerega sta izročili Turčiji pravi pravcati „ridiculus mus t. j. smešna miš“. S tem pa ni rečeno, da je nevarnost velikanskih homatij na Balkanu odstranjena, marveč resnica je ravno nasprotno, da se je nevarnost s takim polovičarskim postopanjem le še povečala. Macedonci, ki so si nadejali vsaj nekoliko podpore od Rusije, sprevideli bodo sedaj, da Rusiji in Avstriji ni bilo toliko ležeče na tem zboljšati njihovo neznosno stanje, marveč da sta Rusija in Avstrija gledali le na varstvo svojih lastnih koristi. Zategadelj pa bodo Macedonci že v najbližnjem času nastopili tako odločno in tako brezobzirno, da se je bati na celem Balkanu najhujšega. In takrat tudi Rusija in Avstrija ne bodeti mogli več držati križem rok.

Med Turki in Macedonci.

Pri Kastoriji prišlo je do spopada med macedonskimi ustaši in med turškimi vojaki. Zadnji so bili hudo tepeni.

Strogi zakoni.

Zbornica Zjedinjenih držav je sprejela zakon, po katerem bo obsojen na smrt vsakdo, ki bi stregel po življenju predsednika ali podpredsednika z jedinjenih držav. Ista kazen zadene tudi vsakega, ki bi stregel po življenju poslanikov nameščenih v Vašingtonu.

Položaj na Kitajskem.

Bivši zdravnik Li Hung Čanga, javlja da bodo Kitajci v kratkem zopet pričeli preganjati tujce.

Domače in razne novice.

Častnim članom imenovalo je slov. delavsko društvo v Hambornu na Pruskem, pred. o. Kasijana Zemljaka, frančiškanskega gvardijana na Sveti Gori pri Gorici.

Tiskovna pomota. — V članku „Čast dr. Tume pred porotniki“ v št. 14 našega lista na drugi strani in sicer v drugi koloni, v 44 vrsti od spodaj mora se glasiti namesto 1897., ko mi je prišel na moj dom itd., 1899 ko mi je prišel na moj dom itd.

Ples goriške „Slov. Čitalnice“. ki je bil v nedeljo, obnesel se je v vsakem pogledu izbornu.

Odbor za vzdrževanje otroškega vrta v Tolminu nas prosi, da priobčimo to-le: V Tolminu ustanovil se je pred par leti z velikimi žrtvami prekristen otroški vrt. Otroški vrt obiskujejo otročki od 3 do 6 let. Razmeroma njihovih telesnih in duševnih moči, uče se različnih koristnih reči ter se tako pripravljajo za ljudsko šolo. Otroški vrt vzdržuje se poleg malih šolskih in društvenih prispevkov večinoma z milodari. Po vrli učiteljici in vsestranskem zanimanju tržanov vspeva otroški vrt dobro in zagotovljen bi bil njega obstoj.

Kar naenkrat pa se je nekaj nečuvnega pripetilo. C. kr. okrajni glavar Bogomil Prinzig poklical je 26. januarja t. l. nekatere društvenike, ter jih pozival, naj izstopijo iz gori imenovanega društva. Tudi proti zasluženemu društvu predsedniku je ruval. Naravna posledica tega je bila odborova seja, ki se je posvetjevala, kaj bi bilo ukreniti, da se to glavarjevo ruvanje proti društvu prepreči. Ker se je v tej odborovi seji enoglasno sklenilo interese otroškega vrta tudi zoper glavarja varovati in ker se je temu sklepu pridružil tudi duša društva Henrik pl. Zierfeld, bil je zgolj radi tega kot tajnik pri c. kr. okrajnem šolskem svetu od glavarja takoj iz službe odpuščen.

Odbor je med drugim sklenil sklicati izvenredni občni zbor na dan 15. februarja t. l., ki naj sodi in vkrene potrebno, da obvaruje prepotrebni otroški vrt. Občnega zbora se je udeležilo nad 30 članov oziroma starišev, ki je enoglasno izrekel zasluženemu predsedniku c. kr. sod. svetniku Matku Primožiču zaupnico, odločen protest pa proti takemu postopanju okr. glavarja.

Občni zbor veterancev. — V nedeljo, dne 15. t. m. je imelo veteransko društvo poknežene grofovine goriško-gradiške v „Hotel de la Poste“ svoj redni občni zbor, katerega je počastil tudi gosp.

c. kr. dvorni svetnik grof Attems. Predsednik, stotnik Jacobi je v patrijotičnem nagovoru pozdravil mnogoštevilno zbrane člane ter povabil prisotne, naj vskliknejo Hoch, Evviva, Živio Nj. V. presv. cesarju. Zborovalci so se navdušeno odzvali.

Predsednik je dalje poročal o društvu delovanju, spominjal se dogodkov preteklega leta in dokazal, da je društvo popolnoma zadostilo svojemu programu.

Nato je z lepimi besedami omenil slavnost, katero bode v kratkem obhajal najvišji cerkveni poglavar, papež Leon XIII. Naložilo se je posebni deputaciji, naj se poda k premilostnemu knezu-nadškofu ter mu sporoči društveno prespoštljivo čestitanje, da je o tej slovesni priliki pokloni Njegovi Svetosti.

Z gijljivimi besedami se je spominjal pokojnega kardinala Missie in drugih umrlih društvenih članov.

Vrh drugih nadležnosti in težav, s katerimi se je dandanes boriti vsem društvom — povedal je dalje predsednik — hotel je zdaj še fiskus obdačiti privarčeno naše imetje, katero smo skrbno hranili za izredne slučaje.

Proti takemu tolmačenju zakona je predsedništvo vložilo dobro utemeljen utok in se za trdno zanaša, da ga viša oblastva ugodno rešijo.

Društvo se razveseljuje povoljnih razmer v denarnem oziru in pa gledé števila svojih članov; zato mora hvaležno biti tudi podpori gosp. c. kr. dvornega svetnika grofa Attems, gosp. F. M. barona Catinelli-ja, grofa Attems v Podgori, velečast. staroste Monsig. Abrama, veleobrt-nika gosp. Sarcinetti-ja v Červinjanu in dr.

Naznanil je tudi, da priredi društvo v tekočem letu patrijotično slavnost v Dornbergu, in da se hoče in corpore udeležiti slovesnega razkritja spominka cesarja Maksimilijana I. v Korminu. Na to je zbor potrdil društveni obračun, kateri razkazuje 400 kron denarničnega preostanka, in je svojo zahvalo izjavil društvu venemu velezasluženemu blagajniku gosp. Ivanu Simčič-u.

Ko sta še načelnika marijanskega in biljenskega oddelka, gospoda Anton Zoff in Peric s srčnimi izrazi zahvalila gospoda predsednika na njegove neumornej delavnosti za društveni blagor, je predsednik sam zahvalil tudi člane društvenega vodstva in načelnike oddelkov na njihovej krepki pomoči in sotrudnosti ter sklenil zborovanje. Ko je odhajal gosp. c. kr. dvorni svetnik grof Attems, so ga zborovalci dostojno pozdravljali.

Deputacija. — V ponedeljek dne 16. t. m. o poludne se je deputacija veteranskega društva poknežene grofovine goriško-gradiške, sestavljena iz predsednika, stotnika Jacobi-ja, dveh podpredsednikov, poveljnika gospoda Simčiča in gospoda Lassiga, kateri zadnji je odlikovan s spominsko svetinjo Pija IX., poklonila premilostnemu knezu-nadškofu, proséč ga, naj o priliki papeškega jubileja položi na podnožje prestola Njegove svetosti Leona XIII. društvena voščila.

Premilostni knez in nadškof je dejal, da bode ta izraz vdanosti Njegovi Svetosti jako ljub, ker prihaja od društva, ki se ponaša z geslom: Vse za Boga, Cesarja in domovino.

Njegova svitlost je ob enem blagovolila sprejeti imenovanje častnim članom veteranskega društva.

Na to se je premilostni pastir pogovarjal z vsemi posameznimi člani deputacije.

Poštni urad št. 3 v Gosposki ulici, ki se je preselil včeraj iz Pavle-tičeve hiše v isto ulico in sicer v Spie-lerjevo hišo, vzprejema vse pošne pošiljatve do 50 kg.

Nagla smrt. — Vžigalcu novih svetilk Francetu Manfredi je prišlo v soboto zvečer, ko je opravljal svoj posel, h kratu slabo. Spremili so ga domu, kjer je v malo trenutkih umrl.

Iz Šempasa smo dobili daljši dopis kot odgovor na dopis iz Ozeljana, katerega je priobčila „Soča“ v zadnji svoji številki. Ker se nam ne zdi vredno pripraviti se z ljudmi take vrste, kakor je „S.“ dopisnik, čedar dopis mrgoli samih očividnih neresničnosti, dočim je bil naš dopis popolnoma podprt s pričami, naj nam naš gospod dopisnik oprostí, ako ne moremo priobčiti njegovega dopisa. Opomnimo samo, da očita dopisnik iz Ozeljana, našemu dopisniku, da je bil že večkrat sodnijsko kaznovan, dočim je gola istina, da ni imel naš dopisnik nikdar posla s sodnijo ter da sodnije odznotraj niti ne pozna.

„Sadjarsko in vinarско društvo v Kanalu“ razglašá: Podpisano sadjarsko in vinarско društvo odda letos 400 cepljenih dreves in okoli 30000 kolčkov ameriškanskih trt riparia portalis in rupestris monticola, kakor tudi nekoliko bilf. Vsak ud, ki je plačal letnino za l. 1901, dobi brezplačno 1 hruško in 4 ja-

belka kolči pa po 20 vinarjev 100. Ne-udje plačajo za 1 hruško 40 vin, za 1 jabolko 30 vin. Udom se bodo delila drevesa 25. t. m. (pepelnica) popoldne, ostala drevesa se bodo razprodajala v nedeljo 1. marca. Cepiči so deloma brezplačno. Letni občni zbor in volitev novega odbora bo na obletnico društvenega vstanovljenja t. j. dne 19. marca.

Zdravju škodljiv krompir. — Pred nekimi dnevi došlo je na tukajšnji kolodvor v 239 vrečah 135 kv. krompirja. Ta krompir je poslala tvrdka Weiss nekemu Jakobu Maražu. Ko so preiskali ta krompir, izrekli so izvedenci da ni več sposoben za jed.

Nesreča ali zločin. — V nedeljo se je zakasnil 23-letni mladenič Feliks Berlot iz Ajbe, stanujoč v Ročžu blizu Kanala, v Kanalskem trgu ter odšel nekoliko dobre volje šele pozno v noč proti domu. Drugi dan so našli na cesti njegov klobuk, a o njem ni do zdaj ne duha ne sluha. Berlot, tako se nam poveduje, imel je pri sebi nad 600 K denara in več drugih važnih papirjev.

Napad. — Ko je šel 42 letni Anton Cotič iz Dornberga iz vaške krčme proti domu, ga je nekdo napadel in tako močno ranil na glavi, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

„Hranilnica in posojilnica v Skriljah“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, imela bode v nedeljo dne 8. marca ob 3. uri popoldne v zadrugi sobi v Skriljah svoj III. letni občni zbor, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo nadzorstva; 3. Potrjenje računa za l. 1902; 4. Volitev načelstva in nadzorstva; 5. Morebitni predlogi in nasveti. Za slučaj, da ne pride zadostno število udov, skliče se drugi občni zbor ravno isti dan ob 4. uri pop. K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

„Okrajna posojilnica v Kobaridu“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi k rednemu občnemu zboru, kateri bo v Kobaridu dne 5. marca t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih g. Ant. Juretiča (Fedrig). Dnevni red po § 37. zadrugnih pravil. Odbor.

Iz Krepelj se poroča: C. kr. namestništvo v Trstu je giasom odloka od dne 4. februarja 1903, št. 26433 g. Ant. Tavčarja, tajnika vinarškega društva v Krepeljah na Krasu v priznanje njegovih zaslug za širjenje kulture stratificiranih ameriškanskih trt nagradilo, podarivši mu 5000 ameriškanskih „ključev“ in 40 kron denarja.

Ogenj. — V sredo zvečer je uničil požar velikansko poslopje tvrdke Luzzatto in Piani v ulici Stadion v Trstu, kjer se je nahajala čistilnica kave, ki se je bila včeraj izselila. Ostalo je bilo le še nekaj strojev. Streha se je udrila, zidovje je opokalo. Čistilnica je bila zavarovana za 200.000 K. Škode je kakih 50.000 kron. Bližnja poslopja so tudi trpela znatne škode. Poslopje, kjer je bil požar, se je imelo podreti.

Samomor sollicitatorja. — V petek so v Mariboru pokopali samorilca Kronabetvogla, ki je bil sollicitator v pisarni odvetnika dr. Hudnika v Ljubljani.

Kronabetvogel je bil svoječasnó šumar v Črnicah in v Sežani.

Najstarejši človek na svetu. — Novojorski list „World“ prinaša skoro neverjetno vest, da živi v mestecu Monlo Farka v Ameriki dosedaj znani najstarejši človek na svetu. Ta človek je neki Mauriel del Valle in šteje 157 let. Do svojega 90. leta je služil kot policijski uradnik, od tega časa naprej pa vleče — penzijo. O njem se poroča, da je

vedno slabo živel t. j. jedel le za silo zelenjavo in sadje, mesa skoro nikoli. Tudi kadil ni nikoli in ne pil opojnih pijač. Pa ne samo to, marveč ostal je tudi samec vse žive dni. Vse to da mu je podaljšalo življenje do te neverjetne starosti. A še 157 leten je trden in zdrav le nekoliko mršav da je . . .

Kdo sme briti mrliča? — Med dunajskimi brivci in pogrebci je bil dolgo časa hud boj, kdo ima pravico briti mrtvece. Brivci so trdili, da je to izključno le njihov posel, ker so njihove koncesije ne glasijo, da bi smeli briti le žive. Tudi je ravno pri mrtvecih treba posebne brivske izurjenosti, da se mrtveca ne ureže ter se na ta način lahko brivcu še kri zastrupi. Pogrebci so zopet vztrajali pri tem, da človek, ko je umrl, zapade le njim „z dlakami in kostmi“. Tudi ni ne bilo za brivce priporočljivo, da bi se ukvarjali z mrtveci ko imajo takoj na to opraviti z živimi obrazi. Zadeva se je izročila magistratu in magistrat jo je poslal trgovski in obrtni zbornici ki je prisodila mrtvece brivcem po poklicu, le posebne britve morajo imeti v ta namen.

Škof Josip Juraj Strossmayer je v petek slavil 65 letnico svojega mašništva.

Nagrada za sredstvo proti jetiki. — „Daily Telegraph“ poroča iz Chikaga, da je znani milijardev Rockefeller razpisal nagrado sedem milijonov dolarjev za uspešno sredstvo proti jetiki.

Aretirani slepar. — V Genfu so aretirali ustanovitelja raznih bank Jurija Perrela, ki je osleparil ljudi za 20 milijonov frankov. Mej tožniki je tudi njegov sin.

Ustrelili veliko kačo. — V minolem oktobru ušla je 20 čevljev dolga kača iz Shellovega cirkusa. Od takrat nadalje je obiskala nad 100 zamorskih koč ter kradla kokoši, pse in mačke. Zamorci so jo že nad mesec dni zasledovali, toda šele 26. jan. so veliko kačo našli in ustrelili. V njenem skrivališču so našli deset mladih kač, katere so usmrtili.

70.000 lir odškodnine za razglednico. — Gospica Bigliotti se je dala fotografirati v Milanu pri fotografu Ricciu. To se je zgodilo najbrže v precej ekstremnem položaju in pomankljivi toaleti. Ko je nato fotograf porabil te fotografije za razglednice ter z njimi preplaval vsa mesta, zagledal je sliko v nekem izloznom oknu zaročenec gospice. Oblila ga je rdečica, in ker je bil iz ugledne in solidne rodbine, je zaroko razrušil. Gospica sedaj toži fotografa za odškodnino 70.000 lir pri milanskem sodišču.

Tat v pesteh medveda. — Prišel je v neko vas v zgornji Italiji mož, ki je imel medveda ter ga kazal ljudem. Prosil je za se in za medveda preročišču. Neki kmet se je moža usmilil in za prenočišče medvedu je bil določen svinjak, iz katerega so drugam premestili dobro rejenega domačega prašiča. Po noči pa se prikraše v svinjak tat, misleč da je v njem prašič, katerega je hotel odvesti. Ali ko pride v svinjak objame ga medved in tu nastane hud boj med medvedom in tatom. Na grozno upitje pritekli so domači in medvedov lastnik, ter rešili nesrečnega tatu iz medvedjih krempljev. Izročili so ga seveda italijanskim orožnikom. Več kot medvedje pestenje, škodil je tatu strah, kajti mislil je, da je prišel hudiču v pesti.

Loterijske številke.

21. februarja.

Trst 84 17 73 52 21
Linc 87 89 32 42 70

ZAHVALA.

Za srčno sočutje med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega očeta, oziroma brata, deda, svaka in strica, gospoda

Ivana Reja,

gostilničarja in posestnika,

ki se nam je tem tužnim povodom izkazovalo, od vseh sorodnikov, prijateljev in znancev, od blizu in daleč, izrekamo tem potom najpristrčnejšo zahvalo.

Zahvaljujemo pa še posebej prečastiti duhovščini, spoštovanim gospodom pevcem in vsem drugim spremljevalcem blagega pokojnika k večnemu počitku.

Žalujoči ostali.

V Gorici, 23. februarja 1903.

utrjuje, bivše nezaupanje izginja. Ako primerjamo sedanje rusko-avstrijske odnose z onimi, ki so vladali pred dvajsetimi ali celo samo desetimi leti, se kaže ogromna razlika. Deli nas samo še to, da Avstro-Ogrska spada še k trozvezji, in položaj ponižanja, v katerem se nahaja v Avstriji Slovanstvo.

Vendar je trozveža postala pogojna formula brez življenja in smisla, katere najmanj ne ovira pravega polagoma rastočega političnega zblizanja z Avstrijo. Kar se pa tiče položaja Slovanov, obžalujemo sicer, da avstrijsko uradništvo (birokracija) že od nekdaj daje Nemcem nasproti Slovanom potuho, kar je posebno očitno videti pri sedanjem ministerskem predsedniku Körberju, toda niti vse to ne vzbuja pri nas prevelike pobitosti ali celo sovraštva nasproti Avstriji sami.

Ako primerjamo položaj avstrijskih Slovanov pred četrto stoletjem s sedanjim, vidimo z malimi izjemami ogromen uspeh v razvitku njih plemenske samozvesti in glavno — v povzdigu njih prosvetljenosti, proizvajanja sil in v premožnosti. V teh uspehih je jamstvo njih končne zmage v njih borbi za ravnopravnost in ohranitev sorodne nam državne oblike.

Če more sploh kaj ovirati ta pravilni razvoj razmer, to vendar ni avstrijska birokracija, katere dnevi so šteti, temuč nasilni pritisk od strani Nemčije, nastopajoče v poslednjem času vedno pogostejše in rezkeje v ulogi podjetne pokroviteljice vseh Nemcev.

Da pa vendar nemška grabežljivost ne bode nevarna pravilnemu razvoju Avstrije in njenim narodnim odnosom, zato je prvi pogoj — moč na zunaj, edino „dokazilo“, s katerim se da vselej prepričati tudi Berlin.

To so torej vzroki, da moramo sedanjost pomnožiti avstro-ogrske armade sprejeti sočustveno. Mi seveda tudi tega ne pozabimo, da je, ne glede na nemško komando in nemško „maštranje“, avstro-ogrska armada edina državna naredba v Avstro-Ogrski, v kateri so Slovani zastopani v resničnem sorazmerju s svojim številom in pomenom. „Dom.“

Dopisi.

Iz Ravni pri Cerknem. — (Naši „liberalni“ nazadnjaki in njih dejanja.) Nedavno sem čital v „Soči“ o cerkljanskem purgarju, da je namreč ponudil nekemu največjim kmetov „Žužku“ ali „Polžu“ mernik turšice, ako gre voliti klerikalno. No, sem si mislil, mernik turšice, to je že nekaj purgarskega, pa vendar se ne da meriti z našim Ravenjskim purgarjem, kateri je nekemu klerikalnemu „kavcu“ kar celega konja „šenkali“, da bi „kavec“ ne bil šel voliti „klerikalce“. Gosp. urednik! Na prvi mah se Vam bo to zdelo neverjetno.

je pošiljala denar, da bi si mogli kaj privoščiti v tužnem kraju; oddaljenim od duševnega gibanja je delila knjige, iz kratka: skrbela je za duševno in gmotno zboljšanje usode onim, ki so živeli kot ujetniki v pregnanstvu. Ali za tako dobrodejnost ni moglo zadostovati jedino imetje blagoslovljene gospe. Vedela je, da tudi drugi imajo čut, in ko je velevala sila in potreba, prosila je prispevke pri vseh znanih in neznanih. In tako je prišel v roke gospe Sobanske za nesrečne Sibirce marsikak vdovin vinar iz vseh strani stare Poljske, od povsod, kjer bi jejo poljska srca... Tudi mojim roditeljem je večkrat pisala blagoslovljena Roža Sobanska celo na Ukrajino; bila je gotova, da tudi iz našega kota podelijo ljudje nesrečnikom radi, kar hiša premore. — Tu je bilo nekoč pred žetvijo, da je prosila gospa Sobanska naglo pomoč za „svoje otroke“ v Sibiriji. Nam se tedaj ni godilo dobro; veliko slabih letin in druge nesreče v rodbini so bile izcerpale skoro do dna neveliko zalogo gotovine; saj tudi v ostalem naš skromni ukrajinski dvor nikdar ni bil denaren. Ali težko je bilo odreči tako rodoljubni in nujni želji. Kako da bi človek ne raz-

Ker je pa vendarle res, dovolite, da Vam to stvar pojasnim. „Oča“ Joža iz Podjelenka — kateri bi bil dal za našo „napredno stranko“ pri obč. volitvah cerkljanskih — makar kri in življenje in po vrhu še Makucovo zlahto, obdelaval je na vse kriplje nekega kavca, da bi ga pridobil za se. Ko se je pa prepričal, da ga ne more pridobiti za se, doseči je hotel na vsak način, da bi kavec tudi za klerikalce ne glasoval. Zato mu je ponudil v dar kar celega konja, ali s pogojem, da ga ravno na dan občinskih volitev III. volilnega razreda žene na semenj. „Kavec“ pa ni dolgo premišljeval, marveč vsprejel je konja in odpotil se je z njim na dan volitve, kakor pogojeno na semenj proti beli Ljubljani. Do te pogodbe pripomogel je tudi nekoliko bahati Jakob s Planinc, ki celo po Poljanski dolini na Gorenjskem jadikuje, ker ni več prišel v starešinstvo. Sicer pa bodi tu povedano, da darovani konj ni bil, kdo ve kaj, ali „kavec“ držal se je pregovora, ki pravi, da se darovanemu konju ne sme gledati na zobe. Pogodba se je torej glasila, da mora „kavec“ na dan volitve gnati konja v semenj. Nikakor pa ni bilo pogojeno, da bi „kavec“ ne smel po svojem prepričanju voliti, ako bi se pravočasno vrnil s semenja. Seve, da je oča Joža mislil, da je to nemogoče. Ali „kavec“ bil je drugega mnenja. Dne 7. januarja t. l. pada se torej „kavec“ s konjem proti Ljubljani na semenj. Ali že 8. januarja bil je zopet v Cerknem. Meni ni sicer znano, da li je prodal konja na semenju ali pa v kakem konjederskem muzeju, bodisi pa to kakorkoli, kupčija morala se je na vsak način vršiti jako naglo, kajti kakor rečeno, „kavec“ bil je dne 8. januarja že zopet v Cerknem in hotel je tam voliti „klerikalno“. Ker so pa drugi „kavci“ spoznali, da bi bilo vendar preveč ako bi omenjeni „kavec“ vključil naprednemu darovanemu konju, glasoval za nje, svetovali so mu, naj tega ne stori, ker opravijo itak brez njega. No, „oča“ Joža! Povejte nam Ravnanom, ali je bilo res tako? Ali mi ki smo Vaši sovaščani, ne verujemo, da bi bili Vi kar naenkrat postali tako radodarni, posebno proti neusmiljenim „kavcem“.

Napredni radovednež.

Od nekod. — (Nürnbergers Trichter — redivivus.) Prosim, g. urednik! ne se smejati, dokler Vam ne povem, kaj mislim! Nürnbergski svetnik Filip Harsdörffer je izdal leta 1644 takozvani „Nürnbergski list“, ali navodilo kako se pesništvo in rimanje vlije (v glavo namreč!) v 6 urah“. Svoje dni, ko smo še hlače trgali po gimnazijskih klopih, smo se temu „liju“ prav srčno smejali, kakor je tudi Vam, g. urednik! smeh ušel, ko ste brali gornji naslov. A sedaj je stvar postala resna; zdi se, da je oni list, seveda v drugi obliki, oživel; torej govorimo resno! — Trdno sem namreč prepričan, da morajo na naših učiteljskih prav gotovo rabiti kak skrivnost, čudotvoren „lij“, s katerim mladim kandidatom kar nakrat vlijejo v glavo vso modrost, učenost in zrelost za javno delovanje, tako da daleko prekašajo nas uboge „mlade, neizkušene in plitve kaplane, ki smo komaj prišli iz semenišča“. Prosim Vas, g. urednik, ali ne sklepate tudi Vi tega iz ogorčenega „Odgovora“ ogorčenih gg.

ki trpe nedostajanje, pa imajo v duši polno ljubezni in navdušenja k tej rojstni naši zemlji!

Tu je Dobravka za časek umolknila. Zapazil sem, da jej je zablestela solza v očesu — solzica tako svetla kot pravni demant.

„Ali dobra volja ne išče dolgo sveta“, reče devotka čarobno-ognjevito. „Nekaj se je moralo poslati in poslalo se je iz nič... Ko sem videla zadrego svojih roditeljev, svetovala sem, naj proda oče moje uhane. Imela nisem nič dražjega in nič primernejšega, kar bi bila mogla darovati na korist nesrečnikov. In vidite, kaj se je zgodilo. Oče je vzel uhane, odšel v mesto, prodal briljante in poslal skupljeni denar Roži Sobanski...“

Vstal sem, da bi se poklonil rodoljubni devotki.

„Ne klanjajte se, sedite raji!“ zakliče Dobravka šaljivo in veselo. „Dobila sem za to bogato odškodnino. Za nekoliko dni sem prejela iz Varšave pismo od gospe Sobanske, in list od te znamenite „narodne žene“ mi je dražji, nego deset takih demantov... Ali prosim“, dodala je krasna Dobravka, „ne

učiteljev na „pamflete Primorskega lista?“ („Soča“ 18. febr. 1903.) Prosim, le berite: „Brez pomisleka smemo trdit, da se nauči na učiteljsku vseh predmetov vsaj toliko, kakor na gimnaziji, razun grščine in latinščine“. No sedaj g. urednik! ali se mi boste še smejali? Jaz menim, da Vam je veselje pošlo, ko mi vendar morate priznati, da morajo imeti na učiteljskih pač kak kumšteti list, s katerim učiteljskim kandidatom v štirih letih vtepejo vse to v glavo, in sicer kar tako na hitro, česar smo se mi, plitvi kaplani, s trudom učili celih osem let na gimnaziju. Jokajte z mano, g. urednik! jokajte! a ne se smejati, ker sem „neizkušen“ kaplan, tako „neizkušen“ zgubil štiri leta na gimnaziju, in z mano vsi drugi „plitvi“ kolegi. Če smo bili le pokukali na učiteljske, bi bili sedaj vže le „resni“ možje učitelji, ki se morajo vedno, dan na dan, spopolnjevati in pripravljati za svoj težavni poklic“. Žalostna nam majka.

Dovolite še eno vprašanje, g. urednik! Veste Vi, čemu našim učiteljem njihovi poslanci ne izposlušajo pravice, da bi smeli z učiteljske kar na univerzo? ako jih tam tako zbrichta? Mogoče mi boste dovolili, da „dasi ima učiteljstvo za narod več zaslug nego katerikoli drugi stan, nima, n. pr. niti jednega zastopnika v deželnem zboru“ („Soča“) A jaz Vas vprašam, kdo je pa kriv, da ni prišel Vrtovec v deželni zbor? Ali mi petelinasti kaplani! Mogoče klerikalci? Ne! Saj je vendar bil gotov, da če propade v kmetskih občinah, da bo kandidiral v trgih! In propadel je v kmetskih občinah, zakaj pa ni kandidiral v trgih? Kedo je torej kriv? Edino le oni, ki se drži načela, „da politik mora skrbeti v prvi vrsti za se, potem, šele za svoje volivce“. Sklenem torej: „Dasi ima učiteljstvo za narod več zaslug nego katerikoli drugi stan (Kateri? tudi nam morajo ogorčeni učitelji to svojo trditve šele dokazati!), nima, n. pr. niti jednega zastopnika v deželnem zboru“ — po lastni krivdi. Če me zopet kedaj „lopi“, prihodnjič kaj drugega, ako želite.

„Plitvi“ kaplan v imenu „mladih, neizkušenih“ kolegov.

Politični pregled.

Gospodsk zbornica.

Dne 27. t. m. se snide gospodsk zbornica. Na dnevnem redu te seje bode vojaška predloga.

Čehi in vlada.

Danes ima v Pragi sejo izvrševalni odbor mladočeške stranke, da določi pogoje, pod katerimi bi Čehi mogli pripustiti razpravo o proračunu in nagodbi z Ogrsko brez obstrukcije.

Ogrski parlament.

Razprava o vojaški predlogi v ogrskem parlamentu tiči še vedno tam, ker je pričela. Opozicijske stranke ne kažejo najmanjše volje, da bi hotele odnehati od obstrukcije. Značilno pri ti razpravi pa je to, da se skoro pri vsaki seji v razpravo tra tudi vladarjeva oseba in to na način, katerega mora vsak zmeren človek obsojati. Res je, da dobe govorniki zaradi tega semtertje od predsednika kak rahel ukor, ali večinoma dovoli jim predsednik, da govoré o vladarjevi osebi marsikaj kar ne bi smeli govoriti.

sto zgodbo zato, da bi se hotela pobahati. Nikakor ne! Hotela sem le rešiti to uganko, ki je bila nastala, ko ste bili pogledali v razstavi moje uhane“.

Po teh besedah vzame Dobravka oba uhane in g'eda nekaj časa molče prazni zlati prožici, ki ste vklepali prej dva svetla krasna briljanta. Nehoté ste kanili dve solzi iz devotkinih oči — in tekli ste počasi po licih ter padli slučajno na uhane. Zalili ste prazne jamice.

In raztužila se je.

Bil sem ginjen.

Mati je videla to, ter prijazno zašepetala: „Glej, drago dete, zdaj imaš briljante v svojih uhanih“.

„Da, gospica“, dodal sem odločno, „to so najkrasnejši briljanti, ki sem jih kedaj videl“.

Dobravka se malce nasmehne ter de: „Ne varajte, pri Hlebnikovu ste videli lepše!“

„Ne varam — tam so bili le kameni, a to so pravi demanti potočeni iz ljubezni do domovine...!“

„Ah, vi se hočete laskati?“ pretrga devotka s povdarkom moje besede. „Pustimo zdaj te uhane in demante ter go-

Pa tudi za celokupnost države se opozicijske sile v ogrskem parlamentu prav nič ne zmenijo. V petek je namreč govoril za predlogo poslanec Štefan Tisza. Ko je dejal, da Ogrska ne sme zaostati za drugo polovico države, je opozicija kričala: Kaj nas briga Avstrija! Mi smo samostojna država in hočemo imeti samostojno armado. Tudi Tiszovi trditvi da je treba varovati skupne interese monarhije, je opozicija ugovarjala, češ, da ne pozna nikake skupne monarhije in da je za Ogrsko druga polovica monarhije inozemstvo.

Važna razsoda upravnega sodišča.

Nemški okrajni zastop v Češki Lipi je odklonil neki češki dopis mestne občine Semil, češ, da sta občina in okraj Češka Lipa od nekdaj čisto nemško ozemlje, da sta torej opravičena vsprejemati le nemške dopise. Deželni odbor, pa je razsodil češkemu dopisu v prilog, sklicuje se na enakopravnost, določeno v § 19. državnih temeljnih zakonov. Okrajni zastop v Češki Lipi da je toraj dolžan vsprejemati češke dopise in jih reševati. Slično je odločil češki deželni odbor, ko se je okrajni zastop v Senilu branil vsprejemati neki nemški dopis. Oba rešena okrajna zastopa sta se pritožila na upravno sodišče, a upravno sodišče je dne 18. t. m. zavrnilo obe pritožbi. V svojih razlogih izjavja upravno sodišče, da si avtonomna občina pač more določiti svoj uradni jezik med jziki, ki so v deželi navadni, da pa nima pravice določati norme, v katerem jeziku se morajo stranke obračati do nje. Kakor del javne uprave more občina le iz zakonitih razlogov odkloniti izvršenje kakega uradnega posla, spadajočega v nje kompetenco, ne pa samo zato, ker je uloga stranke sestavljena v drugem jeziku, nego je uradni jezik občine.

Iztriranje Avstrijcev iz Prusije

Mnogim avstrijskim trgovcem, ki so se naselili v kraju Zabrze, je pruska policija zaukazala, da morajo v treh mesecih zapustiti pruska tla.

Macedonsko vprašanje.

Angleški list „Central News“ ima poročilo iz Petrograda, da so vsi ruski rezervni častniki dobili povelje da bodo pripravljani da morejo vstopiti v službo 24. t. m. Angleški listi se pripravljajo za odposiljanje svojih posebnih vojnih poročevalcev na Balkan.

Iz Belgrada prihaja vest, da so rezervniki dobili povelje, da naj bodo pripravljani. Bolgarsko vojno ministerstvo je odredilo, da se novačanje pospeši. Boris Sarafov se je vrnil v Macedonijo. Macedonski agentje kupujejo na vse kriplje orožje in stare puške pri rumunskih trgovcih, katere odposljejo prve dni aprila v donavska pristanišča.

Po nekih glasovih iz Sofije je macedonski odbor „Michailovskiev“ doposlal vsem aktivnim bolgarskim častnikom okrožnico, v kateri jih prosi, da takoj izstopijo iz bolgarske službe, pa preidejo k astasem. Vojno bolgarsko ministerstvo pa hoče ta prestop preprečiti.

„Figaro“ ve poročati, da Turčija razpostavi ob celi bolgarski meji 350.000 vojakov, katerim na čelu bode stal Edhem-paša. Nemčija je baje svetovala sultanu, naj ustavi oboroževanje, dokler ne dobi v roke reformne note od strani Avstrije in Rusije. „Figaro“ pravi, da se

In zares, v daljšem pogovoru se nismo povrnili več k temu predmetu. Dobravka si je pripela naglo svoja uhane, ki sta se mi zdela zdaj svetlejša nego dve zvezdi in bolj dragocena nego Hlebnikovi zakladi; ali niti z besedo se jih ni spomnila več. Govorili smo le še o drugih stvareh.

Četrtega dne ste zapustili moji prijateljici Moskvo. Ostavili ste v meni trajen spomin in utrdili moje prepričanje, da so med visokodušnimi Poljakinjami gospe in devotke, katerim ideja (misel) domoljubja sama zvija vence hvale in hvaležnosti.

* * *

Po nekoliko dnevih sem stal zopet v razstavi na Hodinjskem polju — pred podobo št. 287.

Premišljeval sem o Dobravki.

Tu me vzdrami iz teh milih spominov neki zloradi smeh. Nikolaj Pavlovič je stal pred menoj ter se satirično smejal. „Nu“ pravi, „ali ste že našli priliko za sliko št. 287?“

„Našel sem jo, in to še bolj čarobno: krasno, plemenito, veledušno!“

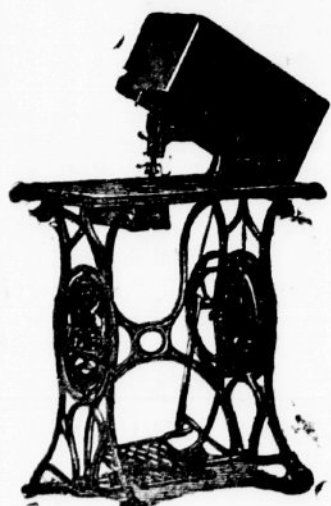
Ali dobri Nikolaj Pavlovič mi ni hotel verjeti. Tako se godi na svetu...

V kratkem se otvori
nova
trgovina
 manufakturnega blaga,
Hedžet & Koritnik.
 Corso Verdi in Šolske ulice
 v Gorici,
 vogel bivše okr. sodnje.

Zahvala.
 Povodom bridke smrti našega ljubega očeta, oziroma deda
Ant. Gorjanc-a,
 posestnika v Rodežu,
 izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so prišli od blizu in daleč, ter izkazali blagemu pokojniku zadnjo čast, spremiši ga tako mnogobrojno k večnemu počitku. Bog povrni!
Žalujoči ostali.
 V Rodežu, 22. febr. 1903.

Stanovanje
 obstoječe iz dveh sob in kuhinjo, eventualno ene sobe in kuhinje s pripadki, se išče
 v mestu ali bližnji okolici za slovensko uradniško družino brez otrok. Uvelitev najdalje 14. marca t. l. — Ponudbe na naše upravnništvo.

Fani Drašček
 zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Izjava.
 Vsojam se slavnemu občinstvu naznanjati, da mene zastopa g. Frane Weiss od 1. marca t. l. naprej v nikakem oziru več.
 Ob enem naznanjam svojim cenjenim klijentom, da bodem potoval o prilikah odslej vedno osebno po deželi, ter sprejemal naročila na vse izdelke fotografiske stroke, ter zagotavljam solidno in točno postrežbo v vsakem oziru.
 Z odličnim spoštovanjem
 udani
Anton Jerkič
 fotograf.

Razpis dražbe.
 Pri podpisnem županstvu se odda na dražbi 14. marca t. l. od 10.-12. ure predp. delo zgradbe novega pokopališča v farni občini Podbrdo. Delo je cenjeno na 8914 K 96 v. Kdor se misli udeležiti te dražbe, mora vložiti 10% kavcije gori omenjene svote.
 Delo se odda najnižjemu ponudniku.
 Dražbeni pogoji, načrt in stroškovnik so razpoloženi v občinskem uradu.
Županstvo na Grahovem
 (ob Bači). Župan:
Golja.

15%
 pod navadno ceno
 razprodaja
 radi poznega zimskega časa
J. Zornik
 Gorica, Gosposka ulica 7,
 vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuho, zimске čevlje itd. — *Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!*

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznicu
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec
 Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.
 Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.
Edina zaloga stavbenih nositeljev
 v Gorici.
Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!
 Pozor!
Eno krone nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.
 Pozor! Eno krone nagrade!

Za streljanje pri cerkvenih in posvetnih slavnostih so oblastveno dovoljeni in priporočeni
 edino le papirnati topiči (bombe)
 kateri se izdelujejo v pyrotehničnem laboratoriju pooblaščenega in priznanega pyrotehnika **Ferdinanda Makuea** v Gorici.
 N. B. 100 (sto) topičev stane 20 gld. oziroma 40 K.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo
prodajalnico jestvin.
 V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobè tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.
 Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
 trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
 (v lastni hiši)

Anton Pečenko
 Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
 priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
 Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Fon,
 klobučar in gostilničar,
 Semeniška ulica št. 6,
 ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov
 ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
 in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
 v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
 v hiši g. Jerneja Kopača
 izdelujeta
 vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.
 Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Mejnarodni panorama
 iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.
 Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.
Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.
Vsak teden nov program!
 Od 22. do 28. februarja: jako zanimivo!
Potovanje cesarskih Velikanstev po Vzhodu.
 Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.
 Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.
 Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

TISKA:
 Časopise
 Knjige
 Diplome
 Trgovske račune
 Cenike
 Vabila za veselice
 Pisma s firmo
 Razne etikete
 l. t. d.

NARODNA = TISKARNA
 v GORICI
 prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:
 Tisk. za duhovnije
 Plakate
 Sprejemnice
 Računske sklepe
 Pobotnice
 Razne posetnice
 Poročnice
 Osmrtnice
 l. t. d.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin, 2-krat po 10 vin, 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Bojna pesem.

(Z dežele.)

Kar nekako čez noč je prišla novica v deželo, da naš cesar oborožuje svoje polke ter da jih odpošlje prav v nekaterih dneh doli na bosansko-turško mejo, v Novi Pazar. In kamor koli je prišla ta novica, povsodi je naredila žalosten utis.

Vojska bo! glasi se čez hrib in plan in bojna pesem, katere ni bilo slišati po naših brdih in poljanah že celih 25 let, doni zopet ondol in napolnjuje z bolestjo marsikatero slovensko srce.

Celih 25 let nismo slišali pri nas o vojski. Bilo je zadnjikrat o okupaciji Bosne-Hercegovine l. 1878, takrat, ko je dokaj slovenske krvi poteklo na turški zemlji »za svobodo slovanske raje« izpod turškega jarma.

O vzrokih bosenske okupacije in njenih uspehih je že toliko znano našim čitateljem, da ni treba na tem mestu kaj več o tem govoriti.

Le toliko bodi mimogrede omenjeno, da je bila ta okupacija sad berolinske politike znanega »Drang nach Osten«. Nekaj besed nemških in madjarskih politikov, a v prvi vrsti Bismarcka in An-Drassyja, pa nekaj črk na belem papirju Berolinske pogodbe: — in več to slovenskih sinov je moralo preliti svojo junaško kri, izdihniti svoje drago življenje.

Reklo se je takrat, da gre za osvoboditev krščanskega in slovanskega prebivalstva izpod neznosnega turškega jarma. To pa je bila le fraza v očeh diplomacije, kateri frazi je verjel le politično neuk človek. Danes ve vsakdo, ki motri z bistrim očesom dogodke na Vzhodu in pa ki zasleduje tajne vire vse-nemške politike, da pohajajo one kraje že blizu pol stoletja nemški veliko-politični emisarji in hujskajo na boj. V veliki meri torej je pripisovati tem nemškim emisarjem, ako je postal slovanski raji »turški jarem« neznosen tako, da se ga je hotela otresti, vsled česar je buknil ustanek leta 1875. Da je berolinska politika za svoje namere potrebovala tega ustanka, o tem priča se-

stava berolinske uprav po nemških željah ukrojene pogodbe in pa — sedanji sadovi bosenske okupacije. Kajti ti sadovi kažejo v prvi vrsti, da je Avstrija zopet šla pobirat kostanj iz žrjavice za nemške koristi t. j. v svrhu, da se more na Balkanu pod avstrijskimi bajoneti svobodno razvijati — nemško židovska kupčijska korist. A v drugi vrsti — to moramo izreči pa še z nekim posebnim poudarkom kot Slovani — da je bil zopet avstrijski Slovan oni, ki je dal svojo kri za te nemške koristi, ker le avstrijski Slovani so morali o bosenski okupaciji nesti svojo kožo Turku na prodaj. Ako bi hoteli gledati črno — dasi morda ne prečrno — bi z jednako sumnjo lahko trdili, da je politikom v Berolinu in še nekje drugje mnogo ležeče na tem, da se slovansko moštvo od časa do časa po nekoliko — reducira. Saj je nek jako odličen avstrijski dostojanstvenik — Nemec — dejal ob tisti priliki, da ne dá svojega sluga t. j. Nemca, pod turški meč, češ, zato so dobri Slovani...

In od tistih dob je minulo petindvajset let in danes so oni mladeniči, ki so se takrat rodili, že godni za — turški meč. Stvari se čudno vjemajo.

Že nad leto in dan se čujejo usodna poročila o dogodkih v Macedoniji. Tamonje turško gospodstvo postajalo je v oni meri neznosnejše macedonski raji, v kolikor se je množilo izvestno hujskanje. Naravno, da se je končno moralo izci- miti nekaj, kar izziva sodelovanje interesovanih velevlasti t. j. Avstrije in Rusije. Da je namen poslednjima miroljuben, o tem ne dvomi nikdo. Zaradi tega gre tudi za v prvo glas o nameri naše države, da hoče le zasesti mejo ob svoji politični sferi na Balkanu za vse slu- čaje, ker ni izključeno, da se razvijejo dogodki v Macedoniji že meseca aprila tako nevarno, da bi pri tem prišli v nevarnost tudi avstrijski interesi. Ali kakor rečeno Avstro-Ogerska in Rusija hočeta na vsaki način prisiliti Turčijo k temu, da zagotovi boljši obstanek macedonskim kristjanom ali pa da odstopi od te evropske pokrajine.

prodati drage demante... In Dobravka je utihnila popolnoma...

Razumi se, da nisem hotel se dalje razgovarjati o tem predmetu. Za nekaj časa smo se ločili od Hlebnikovih milijonov in odstranili se v druge oddelke. Pokvarjeni uhani krasne Dobravke — brez briljantov — so mi bili vedno pred očmi. Devotka sama je napravljala od tega časa na me naravnost tragičen vtisek. Domneval sem si, da so se borili z bedo, in njene znake sem menil videti zdaj vdolbene na ustnicah, polnih destinske ljubkosti; to mi je vzelo mahoma vso prejšnjo dobro voljo. Iz kratka: gledal sem pred saboj devotko, katero je prisililo britko pomanjkanje, da se je morala odreči morda najdražjih in jedi- nih svojih dragotin...

Blizo za uro časa smo se morali raziti. Ko sem se priporočal obema da- mama in se ponudil za drugi dan na službo v razstavi, pozvala me je starejša gospa — mati — za večer na čaj v njihuno bivališče.

»Razgovarjali se bomo prijateljski o Čehih in Poljaki in prebijemo večer gotovo dovolj prijetno. Če nemate nič boljšega, pridite«. Tako je govorila sta- rša in ob izhodu mi dala naslednjo biser- no besedo: »Dobro noč, in do svidenja!«

V tem slučaju pa in ker še posebno hujskajo italijanski agentje med Albanci zoper Avstrijo, bi utegnilo priti do resnejih dogodkov. Naj bi se tudi Turčija udala predloženim je načrtom za reforme in bi s te strani ne bilo se bati ničesar, ko pa delujejo skriti privatni prekucuhi na to, da pride do obžalovanja vrednih stvari tam doli.

In tako je skoro gotova stvar, da bode avstro-ruska akcija v Macedoniji zahtevala novih žrtev na bojnem polju. In za katero ceno? Res, da bode veliko človekoljubno delo, ako se napravi konečno mir v evropsko turških pokrajinah. A tu moramo vprašati: v čegavo resnično korist se bode to zgodilo? In od- govor se glasi: prav gotovo ne v korist Slovanov in kristjanov v Ma- cedoniji. Ako se dežela zavaruje proti turškemu hajduštvu, potem bode le tem varnejši v teh krajih — pruski in židovski trgovski agent. Macedonsko prebivalstvo bode obvarovano pred turškim hand- žarom, a izročeno bode na milost in ne- milost — pruso-židovskemu litru in vatlu. In v tem tiči jedro pruske kramarske politike: Avstrija in Rusija naj le odže- neta iz Macedonije nevarnega turškega bašibozuka, a le da bode potem brez skrbi pohajal vasi in trge v Macedoniji — berolinski industrijski gigerl. Ko pa le ta dovrši svojo nalogo, pa pride Nemčija mirnim korakom in utakne v žep Macedonijo in Macedonce!

Ta proces se polagoma izvršuje preko vsega ostalega Balkana in izvrši naj se tudi v Macedoniji. Nemški »Drang nach Osten« potrebuje avstrijskega orožja in krvi avstrijsko slovanskih junakov, da se otrebi pot Vsenemčiji proti Vzhodu najtežavnih ovir.

Zakaj pa ne gredo proti Turku nemški sinovi? Ako gre za koristi Nemčije in njenih milijonarjev, zakaj pa ne intervenira Nemčija s svojimi si- novi v prilogo osvobojenja dežel, koder naj žanje zlato pšenico — nemški srp? Ali seveda! Znani Bismarck je dejal, da Nemčija doboje Balkan in Carigrad, ne da bi jo stalo kosti le jednega pomer- hotelov. Se vé, da sem sprejel z največjo radostjo to ljubeznivo povabilo.

III.

Ob določeni uri sem že stal pred durmi. Dobravka mi je prišla naproti ter me pozdravila skupno z materjo prav srčno. Čaj je bil že pripravljen in je čakal le gostov.

Kdor je bival v poljski družbi in je videl: kako ljubko se vedejo Poljaki- nje sploh pri pripravi čaja, ta bode umel, da je bilo tudi meni prijetno, ko sem mogel opazovati to milo gospodinjo blestečega samovara. Nisem spustil oči z nje; jedino, kar mi je motilo mili vtisek, so bili zopet ti usodni uhani! To je opa- zila očito tudi Dobravka sama; in morda me je hotela potolažiti in edino za to se je menda dotaknila zopet te stvari: »Vedno gledate moje uhane... a zakaj pa?«

»Zares ne vem...« odvrnil sem nekoliko v zadregi.

»Morda za to, ker so brez onih demantov, ki so se svetili v njih še pred dvema letoma...«

»Morda tudi zato, ali...«

»Moram vam pa že povedati vso zgodbo, da ne boste morda napačno so- dajali in da boste vedeli, kam so prišli

skega vojaka in za Bismarkom izgovar- jajo isto Viljem II. Bülow in vsi drugi Vsenemci. Za nas pa ostane blamaža in vesela zavest, da smo dali svojo kri za svobodo macedonske raje, dočim bodo v Berolinu beležili z matematično hlad- nostjo za koliko bode naraščaj slovans- skega prebivalstva na škodi zaradi toliko in toliko padlih slovanskih sinov.

Naj se nam, piščočim tako, ne očita črnoglednost, ali dejstvo, da stvari zares stoje tako kakor smo jih opisali, nas na- polnjuje z bridkim gnjevom, da bojna pesem, ki je zaorila zopet preko naših brd in poljan ne pomeni družega za nas nego krvavo žrtev v nenasitno korist naših najhujših političnih sovražnikov. (Morebiti pa vendar ne bo tako hudo. Op. ured.)

Kako mislijo Rusi o Avstriji.

Iz ruskega »Novega Vremena« po- snamemo sledečo zanimivo razpravo o naši državi.

V avstrijskem državnem zboru je bil sprejet v prvem branju nov vojaški zakon, da se pomnoži armada v letu 1903 za 22.000 mož in deželna bramba za 4500 mož. V najbližjem času se iz- vrši nadaljna pomnožitev, scasoma do 33.000 mož z deželno brambo vred. Ta pomnožitev bo zahtevala v Avstro-Oger- ski vsako leto 21.300 vojaških novincev več in bo veljala na leto 20 milijonov kron ali 8 milijonov rubljev.

Prav nič nas ne vznemirja pomno- žitev avstro-ogerske armade. Nasprotno izražamo v tem oziru polno zadovoljnost in želimo Avstro-Ogrski mnogo uspeha na tam potu v mejah modre zmernosti, katere se očitno namereva držati.

Silna, naravno razvijajoča se Av- strija je potrebna Evropi, potrebna tudi nam v podporo v Srednji Evropi neob- hodnega političnega ravnovesja. Bojevati se z Avstrijo nam k sreči nikdar ni bilo treba in, če Bog da, ne bo treba. Naši odnosi se v poslednjem času zboljšujejo od leta do leta, vzajemnost političnih, gospodarskih in drugih koristi se vedno

Bil sem neizmerno radoveden, kaj bom neki čul; in moja radoznalost je vnela še to, ker je bil zdaj Dobrav- kin nasmeh še bolj ljubezniv, in sem vi- del, kako ponosno je zrla zdaj samoza- vestna mati na svojo hčerko.

Molče je snela Dobravka oba uhana, ju položila pred se, ter mi pogledala v oči. Nekri skrivnostni žar je plamtel v teh krasnih očeh! Še le za časek je jela govoriti: njen glas je donel jasno, bolj radostno in detinsko, nego resno in gin- ljivo.

»Uganka o mojih demantih je ta-le: V Varšavi je živela do nedavno čestita starka Roža Sobanska, jedna najblažjih žen, ki jih je rodila poljska zemlja, vzorna žena, polna domoljubnega navdušenja in svetega usmiljenja. Namen njenega živ- ljenja je bil — delati dobro, in posebno — lajšati britko osodo nesrečnežev, ki jih je pri nas toliko... toliko... Imenovali so jo sploh »mater sibirskih pregnancev«, »angelja Sibirije«, »rožo pregnancev«, za katerih usodo je skrbela skoro vse svoje življenje. O njej je pel naš Kra- sinjski: »O Poljka moja, bodi blagoslov- ljena!« — Vedela je za vse nesrečnike, raztresene po mrzli daljni Sibiriji; ve- dala je časa komu najbolj nomanikne

LISTEK.

Slika in prilika.

Česki: E. Jelínek.

(Dalje.)

H kratu sem opazil, da v jednom uhanu ni kamena; bila je sicer sponka, okoli nje mični zobci, ali v jamici je bilo prazno. Zdelo se mi je vredno, da opo- zorim gospico na to okolnost; in to tem bolj, ker sem si domneval, da je izpadel kamen iz uhana brez njene vednosti.

»Oprostite... iz desnega uhana vam je izpadel kamenček... ali ga niste morda izgubili?«

Dobravka vzdigne glavo, mi pogleda prijazno v obraz in odgovori tiho, a ne- kako ljubeznivo-ponosno: »Ne, nisem ga izgubila; bila sta tam dva demanta... tudi v levem uhanu ga nemam... le pogledajte«.

In res nedostajalo ga je. »Ali kako ste prišli ob nja, prosim vas?« dovolil sem si nepremišljeno vprašanje.

»Kako?« odvrne mila devotka in njen obraz je zalila rdečica, tako kr- vava, tako ognjena rdečica, da se mi je nekako smilila v duši, dasi jo je ta rdečica še bolj krasila. »Kako?« pono- vilo je še enkrat in deželo... »Kako?«

utrjuje, biva nezaupanje izginja. Ako primerjamo sedanje rusko-avstrijske odnose z onimi, ki so vladali pred dvajsetimi ali celo samo desetimi leti, se kaže ogromna razlika. Deli nas samo še to, da Avstro-Ogrska spada še k trozvezji, in položaj ponižanja, v katerem se nahaja v Avstriji Slovanstvo.

Vendar je trozveza postala pogojna formula brez življenja in smisla, katera najmanj ne ovira pravega polagoma rastočega političnega zblizanja z Avstrijo. Kar se pa tiče položaja Slovanov, obžalujemo sicer, da avstrijsko uradništvo (birokracija) že od nekdaj daje Nemcem nasproti Slovanom potuho, kar je posebnost očitno videti pri sedanjem ministerskem predsedniku Körberju, toda niti vse to ne vzbuja pri nas prevelike pobitosti ali celo sovraštva nasproti Avstriji sami.

Ako primerjamo položaj avstrijskih Slovanov pred četrto stoletjem s sedanjim, vidimo z malimi izjemami ogromen uspeh v razvitku njih plemenske samozvesti in glavno — v povzdigu njih prosvetljenosti, proizvajanja sil in v premožnosti. V teh uspehih je jamstvo njih končne zmage v njih borbi za ravnopravnost in ohranitev sorodne nam državne oblike.

Če more sploh kaj ovirati ta pravilni razvoj razmer, to vendar ni avstrijska birokracija, katere dnevi so šteti, temuč nasilni pritisk od strani Nemčije, nastopajoče v poslednjem času vedno pogostejše in rezkeje v ulogi podjetne pokroviteljice vseh Nemcev.

Da pa vendar nemška grabežljivost ne bode nevarna pravilnemu razvoju Avstrije in njenim narodnim odnosom, zato je prvi pogoj — moč na zunaj, edino „dokazilo“, s katerim se da vselej prepričati tudi Berlin.

To so torej vzroki, da moramo sedanjo pomnožitev avstro-ogrske armade sprejeti sočustveno. Mi seveda tudi tega ne pozabimo, da je, ne glede na nemško komando in nemško „muštranje“, avstro-ogrska armada edina državna naredba v Avstro-Ogrski, v kateri so Slovani zastopani v resničnem sorazmerju s svojim številom in pomenom. „Dom.“

Dopisi.

Iz Ravni pri Cerknem. — (Naši „liberalni“ nazadnjaki in njih dejanja.) Nedavno sem čital v „Soči“ o cerkljanskem purgarju, da je namreč ponudil nekemu največjim kmetov „Žužku“ ali „Polžu“ mernik turšice, ako gre voliti klerikalno. No, sem si mislil, mernik turšice, to je že nekaj purgarskega, pa vendar se ne da meriti z našim Ravenjskim purgarjem, kateri je nekemu klerikalnemu „kavcu“ kar celega konja „šenkal“, da bi „kavec“ ne bil šel volit „klerikalce.“ Gosp. urednik! Na prvi mah se Vam bo to zdelo neverjetno.

je pošiljala denar, da bi si mogli kaj privoščiti v tužnem kraju; oddaljenim od duševnega gibanja je delila knjige, iz kratka: skrbela je za duševno in gmotno zboljšanje usode onim, ki so živeli kot ujetniki v pregnanstvu. Ali za tako dobrodejnost ni moglo zadostovati jedino imetje blagoslovljene gospe. Vedela je, da tudi drugi imajo čut, in ko je velevala sila in potreba, prosila je prispevke pri vseh znanih in neznanih. In tako je prišel v roke gospe Sobanske za nesrečne Sibirce marsikak vdovin vinar iz vseh strani stare Poljske, od povsod, kjer bi jejo poljska srca... Tudi mojim roditeljem je večkrat pisala blagoslovljena Roža Sobanska celo na Ukrajino; bila je gotova, da tudi iz našega kota podelijo ljudje nesrečnikom radi, kar hiša premore. — Tu je bilo nekoč pred žetvijo, da je prosila gospa Sobanska naglo pomoč za „svoje otroke“ v Sibiriji. Nam se tedaj ni godilo dobro; veliko slabih letin in druge nesreče v rodbini so bile izercpale skoro do dna neveliko zalogo gotovine; saj tudi v ostalem naš skromni ukrajinski dvor nikdar ni bil denaren. Ali težko je bilo odreči tako rodočubni in njeni želji. Kako da bi človek, ki pa

Ker je pa vendarle res, dovolite, da Vam to stvar pojasnim. „Oča“ Joža iz Podjelenka — kateri bi bil dal za našo „napredno stranko“ pri obč. volitvah cerkljanskih — makar kri in življenje in po vrhu še Makucovo zlahto, obdelaval je na vse kriplice nekega kavca, da bi ga pridobil za se. Ko se je pa prepričal, da ga ne more pridobiti za se, doseči je hotel na vsak način, da bi kavca tudi za klerikalce ne glasoval. Zato mu je ponudil v dar kar celega konja, ali s pogojem, da ga ravno na dan občinskih volitev III. volilnega razreda žene na semenj. „Kavec“ pa ni dolgo premišljeval, marveč vsprejel je konja in odpotil se je z njim na dan volitve, kakor pogojeno na semenj proti beli Ljubljani. Do te pogodbe pripomogel je tudi nekoliko bahati Jakob s Planine, ki celo po Poljanski dolini na Gorenjskem jadikuje, ker ni več prišel v starešinstvo. Sicer pa bodi tu povedano, da darovani konj ni bil, kdo ve kaj, ali „kavec“ držal se je pregovora, ki pravi, da se darovanemu konju ne sme gledati na zobe. Pogodba se je torej glasila, da mora „kavec“ na dan volitve gnati konja v semenj. Nikakor pa ni bilo pogojeno, da bi „kavec“ ne smel po svojem prepričanju voliti, ako bi se pravočasno vrnil s semenja. Seve, da je oča Joža mislil, da je to nemogoče. Ali „kavec“ bil je drugega mnenja. Dne 7. januarja t. l. pada se torej „kavec“ s konjem proti Ljubljani na semenj. Ali že 8. januarja bil je zopet v Cerknem. Meni ni sicer znano, da li je prodal konja na semenju ali pa v kakem konjederskem muzeju, bodisi pa to kakorkoli, kupčija morala se je na vsak način vršiti jako naglo, kajti kakor rečeno, „kavec“ bil je dne 8. januarja že zopet v Cerknem in hotel je tam voliti „klerikalno“. Ker so pa drugi „kavci“ spoznali, da bi bilo vendar preveč ako bi omenjeni „kavec“ vključil naprednemu darovanemu konju, glasoval za nje, svetovali so mu, naj tega ne stori, ker opravičilo itak brez njega. No, „oča“ Joža! Povejte nam Ravnanom, ali je bilo res tako? Ali miki smo Vaši sovaščani, ne verujemo, da bi bili Vi kar naenkrat postali tako radodarni, posebno proti neusmiljenim „kavcem“.

Napredni radovednež.

Od nekod. — (Nürnbergerscher Trichter — redivivus.) Prosim, g. urednik! ne se smejeti, dokler Vam ne povem, kaj mislim! Nürnberški svetnik Filip Harsdörffer je izdal leta 1644 takozvani „Nürnbergski list, ali navodilo kako se pesništvo in rimanje vlije (v glavo namreč!) v 6 urah“. Svoje dni, ko smo še hlače trgali po gimnazijskih klopih, smo se temu „lijū“ prav srčno smejali, kakor je tudi Vam, g. urednik! smeh ušel, ko ste brali gornji naslov. A sedaj je stvar postala resna; zdi se, da je oni list, seveda v drugi obliki, oživel; torej govorimo resno! — Trdno sem namreč prepričan, da morajo na naših učiteljskih prav gotovo rabiti kak skrivnost, čudotvoren „lijū“, s katerim mladim kandidatom kar nakrat vlijejo v glavo vso modrost, učenost in zrelost za javno delovanje, tako da daleko prekašajo nas uboge „mlade, neizkušene in plitve kaplane, ki smo komaj prišli iz semenišča“. Prosim Vas, g. urednik, ali ne sklepate tudi Vi tega iz ogorčenega „Odgovora“ ogorčenih gg.

ki trpe nedostajanje, pa imajo v duši polno ljubezni in navdušenja k tej rojstni naši zemlji!“

Tu je Dobravka za časek umolknila. Zapazil sem, da jej je zablestela solza v očesu — solzica tako svetla kot pravni demant.

„Ali dobra volja ne išče dolgo sveta“, reče devotka čarobno-ognjevit. „Nekaj se je moralo poslati in poslalo se je iz niča... Ko sem videla zadrego svojih roditeljev, svetovala sem, naj proda oče moje uhanе. Imela nisem nič dražjega in nič primernejšega, kar bi bila mogla darovati na korist nesrečnikov. In vidite, kaj se je zgodilo. Oče je vzel uhane, odšel v mesto, prodal briljante in poslal skupljeni denar Roži Sobanski...“

Vstal sem, da bi se poklonil rodo-ljubni devotki.

„Ne klanjajte se, sedite raji!“ zakliče Dobravka šaljivo in veselo. „Dobila sem za to bogato odškodnino. Za nekoliko dni sem prejela iz Varšave pismo od gospe Sobanske, in list od te znamenite „narodne žene“ mi je dražji, nego deset takih demantov... Ali prosim“ dodala je krasna Dobravka na

učiteljev na „pamflete Primorskega lista?“ („Soča“ 18. febr. 1903.) Prosim, le berite: „Brez pomisleka smemo trditi, da se nauči na učiteljsku vseh predmetov vsaj toliko, kakor na gimnaziji, razun grščine in latinščine“. No sedaj g. urednik! ali se mi boste še smejali? Jaz menim, da Vam je veselje pošlo, ko mi vendar morate priznati, da morajo imeti na učiteljskih pač kak kunšten lij, s katerim učiteljskim kandidatom v štirih letih vtepejo vse to v glavo, in sicer kar tako na hitro, česar smo se mi, plitvi kaplani, s trudom učili celih osem let na gimnaziju. Jokajte z mano, g. urednik! jokajte! a ne se smejeti, ker sem „neizkušen“ kaplan, tako „neizkušeno“ zgubil štiri leta na gimnaziju, in z mano vsi drugi „plitvi“ kolegi. Če smo bili le pokukali na učiteljske, bi bili sedaj vže le „resni“ možje učitelji, ki se morajo vedno, dan na dan, spopolnjevati in pripravljati za svoj težavni poklic“. Žalostna nam majka.

Dovolite še eno vprašanje, g. urednik! Veste Vi, čemu našim učiteljem njihovi poslanci ne izposlušajo pravice, da bi smeli z učiteljskega kar na univerzo? ako jih tam tako zbrihtajo? Mogoče mi boste dovolili, da „dasi ima učiteljstvo za narod več zaslug nego katerikoli drugi stan, nima, n. pr. niti jednega zastopnika v deželnem zboru“ (Soča!) A jaz Vas vprašam, kdo je pa kriv, da ni prišel Vrtovec v deželni zbor? Ali mi petelinasti kaplani! Mogoče klerikalci? Ne! Saj je vendar bil gotov, da če propade v kmetskih občinah, da bo kandidiral v trgih! In propadel je v kmetskih občinah, zakaj pa ni kandidiral v trgih? Kedo je torej kriv? Edino le oni, ki se drži načela, „da politik mora skrbeti v prvi vrsti za se, potem, šele za svoje volivce“. Sklenem torej: „Dasi ima učiteljstvo za narod več zaslug nego katerikoli drugi stan (Kateri? tudi nam morajo ogorčeni učitelji to svojo trditev šele dokazati!), nima n. pr. niti jednega zastopnika v deželnem zboru“ — po lastni krivdi. Če me zopet kedaj „lopi“, prihodnjič kaj drugega, ako želite.

„Plitvi“ kaplan v imenu „mladih, neizkušenih“ kolegov.

Politični pregled.

Gospodsk zbornica.

Dne 27. t. m. se snide gospodsk zbornica. Na dnevnem redu te seje bode vojaška predloga.

Čehi in vlada.

Danes ima v Pragi sejo izvrševalni odbor mladočehske stranke, da določi pogoje, pod katerimi bi Čehi mogli pripustiti razpravo o proračunu in nagodbi z Ogrsko brez obstrukcije.

Ogrski parlament.

Razprava o vojaški predlogi v ogrskem parlamentu tiči še vedno tam, ker je pričela. Opozicijske stranke ne kažejo najmanjše volje, da bi hotele odnehati od obstrukcije. Značilno pri ti razpravi pa je to, da se skoro pri vsaki seji v razpravo tra tudi vladarjeva oseba in to na način, katerega mora vsak zmeren človek obsojati. Res je, da dobe govorniki zaradi tega semtertje od predsednika kak rahel ukor, ali večinoma dovoli jim predsednik, da govoré o vladarjevi osebi marsikaj kar ne bi smeli govoriti.

sto zgodbo zato, da bi se hotela pobahati. Nikakor ne! Hotela sem le rešiti to uganko, ki je bila nastala, ko ste bili pogledali v razstavi moje uhane“.

Po teh besedah vzame Dobravka oba uhane in gleda nekaj časa molče prazni zlati prožici, ki ste vklepali prej dva svetla krasna briljanta. Nehoté ste kanili dve solzi iz devotkinih oči — in tekli ste počasi po licih ter padli slučajno na uhane. Zalili ste prazne jamice.

In raztužila se je.

Bil sem ginjen.

Mati je videla to, ter prijazno zašepetala: „Glej, drago dete, zdaj imaš briljante v svojih uhanih“.

„Da, gospica“, dodal sem odločno, „to so najkrasnejši briljanti, ki sem jih kedaj videl“.

Dobravka se malce nasmehne ter dè: „Ne varajte, pri Hlebnikovu ste videli lepše!“

„Ne varam — tam so bili le kameni, a to so pravi demanti potočeni iz ljubezni do domovine...!“

„Ah, vi se hočete laskati?“ pretrga devotka s povdarkom moje besede. „Pustimo zdaj te uhane, demanti...“

Pa tudi za celokupnost države se opozicijski poslanci v ogrskem parlamentu prav nič ne zmenijo. V petek je namreč govoril za predlogo poslanec Štefan Tisza. Ko je dejal, da Ogrska ne sme zaostati za drugo polovico države, je opozicija kričala: Kaj nas briga Avstrija! Mi smo samostojna država in hočemo imeti samostojno armado. Tudi Tiszovi trditvi da je treba varovati skupne interese monarhije, je opozicija ugovarjala, češ, da ne pozna nikake skupne monarhije in da je za Ogrsko druga polovica monarhije inozemstvo.

Važna razsoda upravnega sodišča.

Nemški okrajni zastop v Češki Lipi je odklonil neki češki dopis mestne občine Semil, češ, da sta občina in okraj Češka Lipa od nekdaj čisto nemško ozemlje, da sta torej opravičena vsprejemati le nemške dopise. Deželni odbor, pa je razsodil češkemu dopisu v prilog, sklicuje se na enakopravnost, določeno v § 19. državnih temeljnih zakonov. Okrajni zastop v Češki Lipi da je toraj dolžan vsprejemati češke dopise in jih reševati. Slično je odločil češki deželni odbor, ko se je okrajni zastop v Senilu branil vsprejemati neki nemški dopis. Oba rešena okrajna zastopa sta se pritožila na upravno sodišče, a upravno sodišče je dne 18. t. m. zavrnilo obe pritožbi. V svojih razlogih izvajajo upravno sodišče, da si avtonomna občina pač more določiti svoj uradni jezik med jeziki, ki so v deželi navadni, da pa nima pravice določati norme, v katerem jeziku se morajo stranke obračati do nje. Kakor del javne uprave more občina le iz zakonitih razlogov odkloniti izvršenje kakega uradnega posla, spadajočega v nje kompetenco, ne pa samo zato, ker je ulogi stranke sestavljene v drugem jeziku, nego je uradni jezik občine.

Iztrganje Avstrijcev iz Prusije

Mnogim avstrijskim trgovcem, ki so se naselili v kraju Zabrze, je pruska policija zaukazala, da morajo v treh mesecih zapustiti pruska tla.

Macedonsko vprašanje.

Angleški list „Central News“ ima poročilo iz Petrograda, da so vsi ruski rezervni častniki dobili povelje da bodo pripravljani da morejo vstopiti v službo 24. t. m. Angleški listi se pripravljajo za odposiljanje svojih posebnih vojnih poročevalcev na Balkan.

Iz Belgrada prihaja vest, da so rezervniki dobili povelje, da naj bodo pripravljani. Bolgarsko vojno ministerstvo je odredilo, da se novačanje pospeši. Boris Sarafov se je vrnil v Macedonijo. Macedonski agentje kupujejo na vse kriplice orožje in stare puške pri rumunskih trgovcih, katere odpošljejo prve dni aprila v donavska pristanišča.

Po nekih glasovih iz Sofije je macedonski odbor „Michailovskiev“ doposlal vsem aktivnim bolgarskim častnikom okrožnico, v kateri jih prosi, da takoj izstopijo iz bolgarske službe, pa preidejo k astasem. Vojno bolgarsko ministerstvo pa hoče ta prestop preprečiti.

„Figaro“ ve poročati, da Turčija razpostavi ob čeli bolgarski meji 350.000 vojakov, katerim na čelu bode stal Edhem-paša. Nemčija je baje svetovala sultanu, naj ustavi oboroževanje, dokler ne dobi v roke reformne note od strani Avstrije in Rusije. „Figaro“ pravi, da se

In zares, v daljšem pogovoru se nismo povrnili več k temu predmetu. Dobravka si je pripela naglo svoja uhane, ki sta se mi zdela zdaj svetlejša nego dve zvezdi in bolj dragocena nego Hlebnikovi zakladi; ali niti z besedo se jih ni spomnila več. Govorili smo le še o drugih stvareh.

Četrtega dne ste zapustili moji prijateljici Moskvo. Ostavili ste v meni traten spomin in utrdili moje prepričanje, da so med visokodušnimi Poljakinjami gospe in devotke, katerim ideja (misel) domoljubja sama zvija vence hvale in hvaležnosti.

* * *

Po nekoliko dnevih sem stal zopet v razstavi na Hodinjskem polju — pred podobo št. 287.

Premišljeval sem o Dobravki.

Tu me vzdrami iz teh milih spominov neki zloradi smeh. Nikolaj Pavlovič je stal pred menoj ter se satirično smejal. „Nu“ pravi, „ali ste že našli priliko za sliko št. 287?“

„Našel sem jo, in to še bolj čarobno: krasno, plemenito, veledušno!“

Ali dobri Nikolaj Pavlovič mi ni hotel reči: „Kako da bi človek, ki pa“

Nemčija tudi zdaj pripravlja, da igra na Balkanu „posebno vlogo“ kakor jo je igrala l. 1896, da si Nemčija na slovan-skem Balkanu nima absolutno ničesar govoriti.

Macedonske reforme.

V soboto sta torej avstrijski in ruski poslanik izročila Turčiji načrt svojih reform. Ta načrt reform pa je baje tako skromen, da se ga ni Turčija prav nič ustrašila. Razni listi poročajo, da sta Rusija in Avstrija nameravali iz začetka vse kaj drugega. Njih prvotni načrt bil je jako radikalen. Ali na zahtevanje onih velevlavstij, ki so podpisale berlinsko pogodbo morali sta iz prvotnega načrta toliko črtati, da je sedanjí načrt, katerega sta izročili Turčiji pravi pravcati „ridiculus mus t. j. smešna miš“. S tem pa ni rečeno, da je nevarnost velikanskih homatij na Balkanu odstranjena, marveč resnica je ravno nasprotno, da se je nevarnost s takim polovičarskim postopanjem le še povečala. Macedonci, ki so si naenjali vsaj nekoliko podpore od Rusije, sprevrščali bodo sedaj, da Rusiji in Avstriji ni bilo toliko ležeče na tem zboljšati njihovo neznosno stanje, marveč da sta Rusija in Avstrija gledali le na varstvo svojih lastnih koristi. Zategadelj pa bodo Macedonci že v najbližnjem času nastopili tako odločno in tako brezobzirno, da se je bati na celem Balkanu najhujšega. In takrat tudi Rusija in Avstrija ne bodeti mogli več držati križem rok.

Med Turki in Macedonci.

Pri Kastoriji prišlo je do spopada med macedonskimi ustaši in med turškimi vojaki. Zadnji so bili hudo tepeni.

Strogi zakon.

Zbornica Zedinjenih držav je sprejela zakon, po katerem bo obsojen na smrt vsakdo, ki bi stregel po življenju predsednika ali podpredsednika z jedi-njenih držav. Ista kazen zadene tudi vsakega, ki bi stregel po življenju poslanikov nameščenih v Vašingtonu.

Položaj na Kitajskem.

Bivši zdravnik Li Hung Čanga, javlja da bodo Kitajci v kratkem zopet pričeli preganjati tujece.

Domače in razne novice.

Častnim članom imenovalo je slov. delavsko društvo v Hambornu na Pruskem, pred. o. K. a s i j a n a Zemljaka, frančiškanskega gvardijana na Sveti Gori pri Gorici.

Tiskovna pomota. — V članku „Čast dr. Tume pred porotniki“ v št. 14 našega lista na drugi strani in sicer v drugi koloni, v 44 vrsti od spodaj mora se glasiti namesto 1897., ko mi je prišel na moj dom itd., 1899 ko mi je prišel na moj dom itd.

Ples goriške „Slov. Čitalnice“, ki je bil v nedeljo, obnesel se je v vsakem pogledu izborno.

Odbor za vzdrževanje otroškega vrtea v Tolminu nas prosi, da priobčimo to-le: V Tolminu ustanovil se je pred par leti z velikimi žrtvami prekoristen otroški vrtec. Otroški vrtec obiskujejo otročiči od 3 do 6 let. Razmeroma njihovih telesnih in duševnih moči, uče se različnih koristnih reči ter se tako pripravljajo za ljudsko šolo. Otroški vrtec vzdržuje se poleg malih šolskih in društvenih prispevkov večinoma z milodari. Po vrli učiteljici in vsestranskem zanimanju tržanov vspeva otroški vrtec dobro in zagotovljen bi bil njega obstoj. Kar naenkrat pa se je nekaj nečuvvenega pripetilo. C. kr. okrajni glavar Bogomil Prinzig poklical je 26. januarja t. l. nekatere društvenike, ter jih pozival, naj izstopijo iz gori imenovanega društva. Tudi proti zasluženemu društvenemu predsedniku je ruval. Naravna posledica tega je bila odborova seja, ki se je posvetovala, kaj bi bilo ukreniti, da se to glavarjevo ruvanje proti društvu prepreči. Ker se je v tej odborovi seji enoglasno sklenilo interese otroškega vrtea tudi zoper glavarja varovati in ker se je temu sklepu pridružil tudi duša društva Henrik pl. Zierfeld, bil je zgolj radi tega kot tajnik pri c. kr. okrajnem šolskem svetu od glavarja takoj iz službe odpuščen.

Odbor je med drugim sklenil sklicati izvenredni občni zbor na dan 15. febru-
varja t. l., ki naj sodi in vkrene potrebno, da obvaruje prepotrebni otroški vrtec. Občnega zbora se je udeležilo nad 30 članov oziroma starišev, ki je enoglasno izrekel zasluženemu predsedniku c. kr. sod. svetniku Matku Primožiču zaupnico, odločen protest pa proti takemu postopanju okr. glavarja.

Občni zbor veterancev. — V nedeljo, dne 15. t. m. je imelo veteransko društvo poknežene grofovine goriško-gradiške v „Hotel de la Poste“ svoi redni

c. kr. dvorni svetnik grof Attems. Predsednik, stotnik Jacobi je v patrijotičnem nagovoru pozdravil mnogoštevilno zbrane člane ter povabil prisotne, naj vskliknejo Hoch, Evviva, Živio Nj. V. presv. cesarju. Zborovalci so se navdušeno odzvali.

Predsednik je dalje poročal o društvenem delovanju, spominjal se dogodkov preteklega leta in dokazal, da je društvo popolnoma zadostilo svojemu programu.

Nato je z lepimi besedami omenil slavnost, katero bode v kratkem obhajal najvišji cerkveni poglavar, papež Leon XIII. Naložilo se je posebni deputaciji, naj se poda k premilostnemu knezu-nadškofu ter mu sporoči društveno prespoštljivo čestitanje, da je o tej slovesni priliki pokloni Njegovi Svetosti.

Z gniljivimi besedami se je spominjal pokojnega kardinala Missie in drugih umrlih društvenih članov.

Vrh drugih nadležnosti in težav, s katerimi se je dandanes boriti vsem društvom — povedal je dalje predsednik — hotel je zdaj še fiskus obdačiti privarčeno naše imetje, katero smo skrbno hranili za izredne slučaje.

Proti takemu tolmačenju zakona je predsedništvo vložilo dobro utemeljen utok in se za trdno zanaša, da ga viša oblastva ugodno rešijo.

Društvo se razveseljuje povoljnih razmer v denarnem oziru in pa gledé števila svojih članov; zato mora hvaležno biti tudi podpori gosp. c. kr. dvornega svetnika grofa Attems, gosp. F. M. barona Catinelli-ja, grofa Attems v Podgori, velečast. staroste Monsig. Abrama, veleobrt-nika gosp. Sarcinetti-ja v Červinjanu i dr.

Naznanil je tudi, da priredi društvo v tekočem letu patrijotično slavnost v Dornbergu, in da se hoče in corpore udeležiti slovesnega razkritja spominka cesarja Maksimilijana I. v Korminu. Na to je zbor potrdil društveni obračun, kateri razkazuje 400 kron denarničnega preostanka, in je svojo zahvalo izjavil društvenemu velezasluženemu blagajniku gosp. Ivanu Simčič-u.

Ko sta še načelnika marijanskega in biljenskega oddelka, gospoda Anton Zoff in Peric s srčnimi izrazi zahvalila gospoda predsednika na njegovej neumornej delavnosti za društveni blagor, je predsednik sam zahvalil tudi člane društvenega vodstva in načelnike oddelkov na njihovej krepki pomoči in solidarnosti ter sklenil zborovanje. Ko je odhajal gosp. c. kr. dvorni svetnik grof Attems, so ga zborovalci dostojno pozdravljali.

Deputacija. — V ponedeljek dne 16. t. m. o poludne se je deputacija veteranskega društva poknežene grofovine goriško-gradiške, sestavljena iz predsednika, stotnika Jacobi-ja, dveh podpredsednikov, poveljnika gospoda Simčiča in gospoda Lassiga, kateri zadnji je odlikovan s spominsko svetinjo Pija IX., poklonila premilostnemu knezu-nadškofu, prosoč ga, naj o priliki papeškega jubileja položi na podnožje prestola Njegove svetosti Leona XIII. društvena voščila.

Premilostni knez in nadškof je dejal, da bode ta izraz vdanosti Njegovi Svetosti jako ljub, ker prihaja od društva, ki se ponaša z geslom: Vse za Boga, Cesarja in domovino.

Njegova svitlost je ob enem blagovolila sprejeti imenovanje častnim članom veteranskega društva.

Na to se je premilostni pastir pogovarjal z vsemi posameznimi člani deputacije.

Poštni urad št. 3 v Gosposki ulici, ki se je preselil včeraj iz Pavle-tičeve hiše v isto ulico in sicer v Spie-lerievo hišo, vzprejema vse poštne pošiljatve do 50 kg.

Nagla smrt. — Vžigalec novih svetilk Francetu Manfredi je prišlo v soboto zvečer, ko je opravljal svoj posel, h kratu slabo. Spremili so ga domu, kjer je v malo trenutkih umrl.

Iz Šempasa smo dobili daljši dopis kot odgovor na dopis iz Ozeljana, katerega je priobčila „Soča“ v zadnji svoji številki. Ker se nam ne zdi vredno pripraviti se z ljudmi take vrste, kakor je „S.“ dopisnik, čegar dopis mrgoli samih očitivnih neresničnosti, dočim je bil naš dopis popolnoma podprt s pričami, naj nam naš gospod dopisnik oprostí, ako ne moremo priobčiti njegovega dopisa. Opomnimo samo, da očita dopisnik iz Ozeljana, našemu dopisniku, da je bil že večkrat sodnijsko kaznovan, dočim je gola istina, da ni imel naš dopisnik nikdar posla s sodnijo ter da sodnije odznotraj niti ne pozna.

„Sadjarsko in vinarско društvo v Kanalu“ razgláša: Podpisano sadjar-sko in vinarско društvo odda letos 400 cepljenih dreves in okoli 30000 kolčij ameriškanskih trt riparia portalis in rap-estris monticola, kakor tudi nekoliko bilf. Vsak ud. ki ie plačal letnino za l.

belka kolči pa po 20 vinarjev 100. Ne-udje plačajo za 1 hruško 40 vin., za 1 jabolko 30 vin. Udom se bodo delila drevesa 25. t. m. (pepelnica) popoldne, ostala drevesa se bodo razprodajala v nedeljo 1. marca. Cepiči so deloma brezplačno. Letni občni zbor in volitev no-vega odbora bo na obletnico društvenega ustanovljenja t. j. dne 19. marca.

Zdravju škodljiv krompir. — Pred nekimi dnevi došlo je na tukajšnji kolodvor v 239 vrečah 135 kv. krompirja. Ta krompir je poslala tvrdka Weis nememu Jakobu Maražu. Ko so preiskali ta krompir, izrekli so izvedenci da ni več sposoben za jed.

Nesreča ali zločin. — V nedeljo se je zakasnil 23-letni mladenič Feliks Berlot iz Ajbe, stanujoč v Rodežu blizu Kanala, v Kanalskem trgu ter odšel ne-koliko dobre volje šele pozno v noč proti domu. Drugi dan so našli na cesti njegov klobuk, a o njem ni do zdaj ne duha ne sluha. Berlot, tako se nam pri-poveduje, imel je pri sebi nad 600 K denara in več drugih važnih papirjev.

Napad. — Ko je šel 42 letni Anton Gotič iz Dornberga iz vaše krčme proti domu, ga je nekdo napadel in tako močno rnil na glavi, da so ga morali prepeljati v tukajšnje bolnišnico.

„Hranilnica in posojilnica v Skri-ljah“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, imela bode v nedeljo dne 8. marca ob 3. uri popoldne v zadrugi sobi v Skriljah svoj III. letni občni zbor, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo nadzorstva; 3. Potrjenje računa za l. 1902; 4. Volitev načelstva in nadzorstva; 5. Morebitni pred-logi in nasveti. Za slučaj, da ne pride zadostno število udov, skliče se drugi občni zbor ravno isti dan ob 4. uri pop. K obilni udeležbi uljudno vabi

o d b o r.

„Okrajna posojilnica v Koba-ridu“, registrovana zadruga z neome-jeno zavezo vabi k rednemu občenemu zboru, kateri bo v Kobaridu dne 5. marca t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih g. Ant. Juretiča (Fedrig). Dnevni red po § 37. združnih pravil. O d b o r.

Iz Kreplj se poroča: Č. kr. na-mestništvo v Trstu je glasom odloka od dne 4. februarja 1903, št. 26433 g. Ant. Tavčarja, tajnika vinarškega društva v Krepljah na Krasu v priznanje njegovih zaslug za širjenje kulture stratificiranih ameriškanskih trt nagradilo, podarivši mu 5000 ameriškanskih „ključev“ in 40 kron denarja.

Ogenj. — V sredo zvečer je uničil požar velikansko poslopje tvrdke Luzzatto in Piani v ulici Stadion v Trstu, kjer se je nahajala čistilnica kave, ki se je bila včeraj izselila. Ostalo je bilo le še nekaj strojev. Streha se je udrla, zidovje je opokalo. Čistilnica je bila zavarovana za 200.000 K. Škode je kakih 50.000 kron. Bližnja poslopja so tudi trpela znatne škode. Poslopje, kjer je bil požar, se je imelo podreti.

Samomor solicatorja. — V pe-tek so v Mariboru pokopali samorilca Kronabetvogla, ki je bil solicator v pi-sarni odvetnika dr. Hudnika v Ljubljani.

Kronabetvogel je bil svoječasno šu-mar v Črničah in v Sežani.

Najstarejši človek na svetu. — Novojeorški list „World“ prinaša skoro neverjetno vest, da živi v mestecu Monlo Farka v Ameriki dosedaj znani najsta-rejši človek na svetu. Ta človek je neki Mauriel del Valle in šteje 157 let. Do svojega 90. leta je služil kot policijski uradnik, od tega časa naprej pa vleče — penzijo. O njem se poroča, da je

vedno slabo živel t. j. jedel le za silo zelenjavo in sadje, mesa skoro nikoli. Tudi kadil ni nikoli in ne pil opojnih pijač. Pa ne samo to, marveč ostal je tudi samec vse žive dni. Vse to da mu je podaljšalo življenje do te neverjetne starosti. A še 157 leten je trden in zdrav le nekoliko mršav da je

Kdo sme briti mrliče? — Med dunajskimi brivci in pogrebci je bil dolgo časa hud boj, kdo ima pravico briti mrtvece. Brivci so trdili, da je to iz-ključno le njihov posel, ker so njihove koncesije ne glasijo, da bi smeli briti le žive. Tudi je ravno pri mrtvecih treba posebne brivske izurjenosti, da se mrtveca ne ureže ter se na ta način lahko brivcu še kri zastropi. Pogrebci so zopet vztrajali pri tem, da človek, ko je umrl, zapade le njim „z dlakami in kostmi“. Tudi bi ne bilo za brivce priporočljivo, da bi se ukvarjali z mrtveci ko imajo takoj na to opraviti z živimi obrazi. Zadeva se je izročila magistratu in magistrat jo je poslal trgovski in obrtni zbornici ki je prisodila mrtvece brivcem po poklicu, le posebne britve morajo imeti v ta namen.

Škof Josip Juraj Strossmayer je v petek slavil 65. letnico svojega mašništva.

Nagrada za sredstvo proti jetiki. — „Daily Telegraph“ poroča iz Chikaga, da je znani milijardev Rockefeller razpisal nagrado sedem milijonov dolarjev za uspešno sredstvo proti jetiki.

Morski roparji. — Angleška vojna ladija „Garrier“ je zajela 60 morskih ro-parjev in njih tri barke, ker so bili na-padli neko angleško trgovsko ladijo ter jo oropali.

Ustrelili veliko kačo. — V mi-nolem oktobru ušla je 20 črevljev dolga kača iz Shellovega cirkusa. Od takrat nadalje je obiskala nad 100 zamorskih koč ter kradla kokoši, pse in mačke. Zamorci so jo že nad mesec dni za-sledovali, toda šele 26. jan. so veliko kačo našli in ustrelili. V njenem skri-vališču so našli deset mladih kač, ka-tere so usmrtili.

70.000 lir odškodnine za raz-glednico. — Gospica Bigliotti se je dala fotografirati v Milanu pri fotografu Ricciju. To se je zgodilo najbrže v precej ekstremnem položaju in pomankljivi to-aleti. Ko je nato fotograf porabil te fo-tografije za razglednice ter z njimi pre-plavil vsa mesta, zagledal je sliko v nekem izloznom oknu zaročenec gospice. Oblila ga je rdečica, in ker je bil iz ugledne in solidne rodbine, je zaroko razrušil. Gospica sedaj toži fotografa za odškodnino 70.000 lir pri milanskem sodišču.

Tat v pesteh medveda. — Prišel je v neko vas v zgornji Italiji mož, ki je imel medveda ter ga kazal ljudem. Prosil je za se in za medveda prenočišča. Neki kmet se je moža usmili in za pre-nočišče medvedu je bil določen svinjak, iz katerega so drugam premostili dobro rejenega domačega prašiča. Po noči pa se prikraše v svinjak tat, misleč da je v njem prašič, katerega je hotel odvesti. Ali ko pride v svinjak objame ga med-ved in tu nastane hud boj med med-vedom in tatom. Na grozno upitje pritekli so domači in medvedov lastnik, ter rešili nesrečnega tatu iz medvedjih krempljev. Izročili so ga seveda italijanskim oro-žnikom. Več kot medvedje pestenje, škodil je tatu strah, kajti mislil je, da je prišel hudiču v pesti.

Loterijske številke.

21. februvarja.

Trst 84 17 73 52 21
Linc 87 89 32 42 70

ZAHVALA.

Za srčno sočutje med boleznijo in ob smrti našega nepo-zabnega očeta, oziroma brata, deda, svaka in strica, gospoda

Ivana Reja,

gostilničarja in posestnika,

ki se nam je tem tužnim povodom izkazovalo, od vseh sorod-nikov, prijateljev in znancev, od blizu in daleč, izrekamo tem potom najprisernejšo zahvalo.

Zahvaljujemo pa še posebej prečastiti duhovščini, spošto-vanim gospodom pevcem in vsem drugim spremljevalcem blagega pokojnika k večnemu počitku.

Žalujoči ostali.

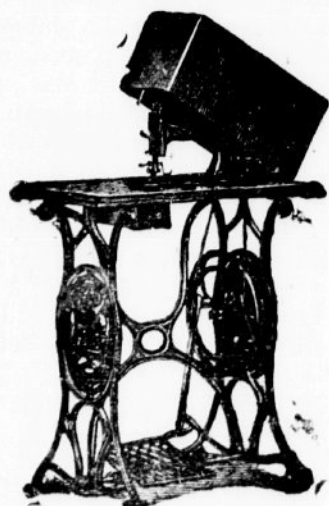
V Gorici, 23. februvarja 1903.

V kratkem se otvori
nova
trgovina
 manufakturnega blaga,
Hedžet & Koritnik.
 Corso Verdi in Šolske ulice
 v Gorici,
 vogel bivše okr. sodnije.

Zahvala.
 Povodom bridke smrti našega ljubega očeta, oziroma deda
Ant. Gorjanc-a,
 posestnika v Rodežu,
 izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so prišli od blizu in daleč, ter izkazali blagemu pokojniku zadnjo čast, spremiši ga tako mnogobrojno k večnemu počitku. Bog plemeniti!
Žalujejoči ostali.
 V Rodežu, 22. febr. 1903.

Stanovanje
 obstoječe iz dveh sob in kuhinjo, eventualno ene sobe in kuhinje s pripadki, se išče.
 v mestu ali bližnji okolici za slovensko uradniško družino brez otrok. Uvelitev najdalje 14. marca t. l. — Ponudbe na naše upravišstvo.

Fani Drašček
 zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Izjava.
 Vsojam se slavnemu občinstvu naznanjati, da mene zastopa g. Franc Weiss od 1. marca t. l. naprej v nikakem oziru več.
 Ob enem naznanjam svojim cenjenim klijentom, da bodem potoval o prilikah odslej vedno osebno po deželi, ter sprejemal naročila na vse izdelke fotografske stroke, ter zagotavljam solidno in točno postrežbo v vsakem oziru.
 Z odličnim spoštovanjem
 udani
Anton Jerkič
 fotograf.

Razpis dražbe.
 Pri podpisnem županstvu se odda na dražbi 14. marca t. l. od 10.-12. ure predp. delo zgradbe novega pokopališča v farni občini Podbrdo. Delo je cenjeno na 8914 K 96 v. Kdor se misli udeležiti te dražbe, mora vložiti 10% kavcije gori omenjene svote.
 Delo se odda najnižjemu ponudniku.
 Dražbeni pogoji, načrt in stroškovnik so razpoloženi v občinskem uradu.
Županstvo na Grahovem
 (ob Bači). Župan:
Golja.

15%
 pod navadno ceno
 razprodaja
 radi poznega zimskega časa
J. Zornik
 Gorica, Gosposka ulica 7,
 vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuhovalo, zimske čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznico
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

Za streljanje pri cerkvenih in posvetnih slavnostih so oblastveno dovoljeni in priporočeni
 edino le papirnati topiči (bombe)
 kateri se izdelujejo v pyrotehničnem laboratoriju pooblaščenega in priznanega pyrotehnika **Ferdinanda Makuea v Gorici.**
 N. B. 100 (sto) topičev stane 20 gld. oziroma 40 K.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo
prodajalnico jestvin.
 V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobijo tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.
 Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
 trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
 (v lastni hiši)

Anton Pečenko
 Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
 priporoča
 pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
 Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.
 Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Fon,
 klobučar in gostilničar,
 Semenška ulica št. 6,
 ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov
 ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
 in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
 v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
 v hiši g. Jerneja Kopača
 izdelujeta
 vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.
 Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Mejnarodni panorama
 iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.
 Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdića št. 38.
Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.
Vsak teden nov program!
 Od 22. do 28. februarja: jako zanimivo!
Potovanje cesarskih Velikanstev po Vzhodu.
 Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.
 Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.
 Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec
 Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.
 Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.
Edina zaloga stavbenih nositeljev
 v Gorici.
Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!
 Pozor!
Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

TISKA:
 Časopise
 Knjige
 Diplome
 Trgovske račune
 Cenike
 Vabila za veselice
 Pisma s firmo
 Razne etikete
 I. t. d.

NARODNA = TISKARNA
 v GORICI
 prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:
 Tisk. za duhovnije
 Plakate
 Sprejemnice
 Računske sklepe
 Pobutnice
 Razne posetnice
 Poročnice
 Osmrtnice
 I. t. d.